

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา
อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาตรีวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

พฤษภาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

อาจารย์ที่ปรึกษา และคณบดีวิทยาลัยการศึกษาต่อเนื่อง ได้พิจารณาการศึกษา
ต้นคิดว่าด้วยตนเอง เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล
ตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา” เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
ของมหาวิทยาลัยพะเยา

(ดร.พงษ์สนธิ คุณนะลา)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ นพรัถ)

คณบดีวิทยาลัยการศึกษาต่อเนื่อง

พฤษภาคม 2555

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ดร.พงษ์สนธิ คุณณะลา ท่านอาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ แก้ไข ตรวจสอบ ความถูกต้องเรียบร้อยและข้อบกพร่องต่าง ๆ จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สำเร็จ สมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ชัยณรงค์ ศรีมันตะ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ และลิตาจารย์โทเอกชัย รัตมี ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถาม ที่สละเวลาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ สนับสนุนการศึกษาอิสระกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ลุล่วงด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชา ให้กับผู้ศึกษาตลอดระยะเวลา 2 ปี ที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยา

ขอกราบขอบพระคุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้อง ที่คอยให้กำลังใจ และเป็นบุคคลที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของผู้ศึกษา และขอกราบขอบพระคุณสมาชิกสภาเทศบาลตำบลแม่กา กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ประชาชนตำบลแม่กา และเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลแม่กา ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

คุณค่า และประโยชน์ อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอมอบแต่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ หากมีสิ่งใดขาดตกบกพร่อง หรือผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระนี้ คงเป็นประโยชน์กับผู้สนใจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

อังศุมาลี วงศ์ราษฎร์

ชื่อเรื่อง	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
ผู้ศึกษาค้นคว้า	อังคมาลี วงศ์ราษฎร์
ที่ปรึกษา	ดร.พงษ์สนธิ คุณณะลา
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ร.ป.ม. สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, มหาวิทยาลัยพะเยา, 2555
คำสำคัญ	การมีส่วนร่วมของประชาชน

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา 2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่ หัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทนครัวเรือนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ทั้งหมด 18 หมู่บ้าน จำนวน 370 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบเอฟเทส ผลการศึกษาสรุปรูปได้ ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมของประชากรกลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการวางแผน ในการร่วมปฏิบัติ ในการติดตามและประเมินผลร่วมรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในการวางแผน มากที่สุด รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ส่วนการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ น้อยที่สุด

ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่ม และระยะเวลาที่พักอาศัย กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กาแตกต่างกัน ตามสมมติฐาน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกกลุ่ม มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กาแตกต่างกัน ตามสมมติฐาน

กลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยที่ต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ตำบลแม่กาแตกต่างกันตามสมมติฐาน

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำ แผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา ประชาชนในพื้นที่ขาดการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา ยังมีส่วนน้อย ประชาชนขาดความรู้ ไม่มีเวลาเข้าร่วมในการวางแผน การติดตามประเมินผล โครงการต่าง ๆ ไม่มีการติดตามอย่างต่อเนื่อง ขาดการประเมินผลในชุมชน ขาดการลงพื้นที่ เพื่อสำรวจผลการดำเนินงานที่วางไว้ ประชาชนไม่ทราบรายละเอียดโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถติดตามประเมินผลได้ ประชาชนไม่ได้รับผลประโยชน์อย่างสูงสุด และไม่ทั่วถึง

ข้อเสนอแนะ คือ เทศบาลควรประชาสัมพันธ์การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ ให้ความรู้ ความเข้าใจอย่างชัดเจน และกำหนดวัน เวลา การจัดทำแผนที่แน่นอน เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการวางแผน แนะนำในการมีส่วนร่วม ปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ให้เข้าใจ ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มประชาชน ควรเปิดโอกาสให้ประชาชน ทุกภาคส่วนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ และควรปฏิบัติวันหยุด เทศบาลควรจัดเจ้าหน้าที่หรือแต่งตั้งคณะทำงานในภาคประชาชนลงพื้นที่ติดตามประเมินผล การดำเนินงานในชุมชนอย่างต่อเนื่อง และประชาสัมพันธ์กิจกรรมโครงการต่าง ๆ ให้ประชาชน ได้รับรู้

Title THE PARTICIPATION OF PEOPLE IN DEVELOPMENT PLANNING AT
MEAGA MUNICIPALITY MUANG DISTRICT, PHAYAO PROVINCE

Author Angsumalee Wongrath

Advisor Dr. Pongsanit Khunnala

Academic Paper Independent Study M.P.A in Public Policy,
University of Phayao, 2012

Keywords Participation of People

ABSTRACT

The purpose of this study were 1) to study the involvement of The Participation of People in Development Planning at Meaga Municipality Muang District, Phayao Province 2) to study the problems–threat and suggestions. About The Participation of People in Development Planning at Meaga Municipality Muang District, Phayao Province.

The study population included. Head of household or representative is domiciled in Meaga Municipality Muang District, Phayao Province. All 18 districts in Phayao Province village of 370 people who used to collect samples for analysis and parsing, frequency, percentage, mean, standard deviation, F–test results are summarized below.

The participation of the samples, the level of participation in the development planning at Meaga Municipality. The level of participation was found to be in the middle level. Showed that involved in the planning, joint operation , monitoring and evaluation, beneficiaries were found to be in the middle level. By participating in the planning, followed by participation in joint operations. Participation in the monitoring and evaluation. The benefits are minimal.

The results showed that the level of education. From this group. And residence time. Samples with different levels of education. The level of participation in the Development Planning at Meaga Municipality was different. The hypothesis.

The sample group. The level of participation in the Development Plan for local government in a different mother. The hypothesis. Samples at different residences. The level of participation in the Development Plan for local government in a different mother. The hypothesis.

Problems and suggestions on the participation of the people. The development planning at Meaga Municipality concluded as follows.

The lack of local participation. The Development Plan for the minority. The lack of knowledge. No time to participate in the plan. Monitoring programs are not monitored continuously. The evaluation of the community. Lack of space to explore the place of performance. People do not know about the project / activity. It is impossible to evaluate them. Most people do not receive benefits. And thorough.

To suggestoin that Meaga Municipality should promote the development planning of Meaga Municipality to the public in the area to provide a clear understanding and mapping the exact schedule. For public participation in planning. Involvement in the issues will be understood to include all groups of people. Should allow people from all sectors to participate in the project / activity. And should act on municipalities.Should appoint an officer or work in the area monitoring the implementation of sustainable community. Public relations activities and projects. Public awareness.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
สมมติฐานของการศึกษา.....	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	6
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ	12
ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนา	13
แผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา	14
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
3 วิธีดำเนินการศึกษา	29
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	32
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	33
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 บทสรุป	45
สรุปผลการศึกษา.....	45
อภิปรายผลการศึกษา.....	48
ข้อเสนอแนะ	50
บรรณานุกรม	51
ภาคผนวก	55
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม.....	56
ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า	62

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 หมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 281 ภายใต้บังคับมาตรา 1 รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 มาตรา 16 (1) กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาของตนเอง ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ข้อ 4 กำหนดให้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กำหนดโดยยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้อง แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด อำเภอ และแผนชุมชนนั้น การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจึงมีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นแผนพัฒนาที่มุ่งไปสู่สถานการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้พัฒนาไปสู่สถานการณ์อันพึงประสงค์ได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยสามารถจัดสรรทรัพยากรและศักยภาพที่มีอยู่อย่างจำกัดให้ขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา. 2555-2559 : 2)

แผนพัฒนาสามปีเป็นการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ โดยมีหลักคิดภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาหนึ่ง ๆ จะมีแนวทางการพัฒนาได้มากกว่าหนึ่งแนวทาง และภายใต้หนึ่งแนวทางจะมีโครงการ/กิจกรรมได้มากกว่าหนึ่งโครงการ/กิจกรรม ที่จะต้องนำมาดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการในแต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งจะมีผลต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมาย จุดมุ่งหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนและวิสัยทัศน์ในที่สุด นอกจากนี้ แผนพัฒนาสามปีเป็นแผนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้การวางแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือในการจัดทำ

งบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยการนำโครงการ/กิจกรรมจากแผนพัฒนาสามปีในแต่ละปีที่จะจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นแนวทางจัดทำงบประมาณ เพื่อให้กระบวนการจัดทำงบประมาณเป็นไปด้วยความรอบคอบและผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน (แผนพัฒนาสามปีเทศบาลตำบลแม่ก. 2555-2557 : 1)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรูปแบบการปกครองในลักษณะการกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่นดำเนินการเอง ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาชุมชนในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งจะเห็นได้ว่าการปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตยนั้นมีความหมายและหลักการสำคัญที่เป็นการปกครองของประชาชนโดยประชาชนเพื่อประชาชน ซึ่งการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองโดยตรงหรือโดยอ้อม ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงถือเป็นหน่วยงานหลักที่ต้องดูแลและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นให้ได้รับการบริการสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการกำหนดรูปแบบการปกครองของตนเองอย่างสอดคล้อง และเหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งนี้บทบัญญัติของกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ระบุไว้อย่างชัดเจนในหลายมาตราว่า รัฐจะต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้นเป็นหลัก นอกจากนี้ยังกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ ดังนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณา และตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติ และการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบมาถึงตัวประชาชนเอง จึงทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา และนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

เทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีนโยบายพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนาด้านการศึกษาและวัฒนธรรม พัฒนาด้านคุณภาพชีวิต ใส่ใจสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมสนับสนุนให้บริการประชาชน และพัฒนาส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งได้กำหนดการประชุมประชาคมหมู่บ้านทุกปีให้ได้ซึ่งข้อมูลปัญหาความต้องการของประชาชน เพื่อนำมาจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจที่ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา เพื่อแก้ไขปัญหาและสนองต่อความ

ต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยคำนึงถึงศักยภาพของท้องถิ่นที่มีอยู่ และเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลแม่กา สามารถดำเนินการได้ และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง และพัฒนาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

สมมติฐานของการศึกษา

1. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา แตกต่างกัน
2. การเป็นสมาชิกกลุ่มของประชาชน มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีระยะเวลาที่พักอาศัยในเขตเทศบาลต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา แตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ หัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทนครัวเรือนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ทั้งหมด 18 หมู่บ้าน จำนวน 5,020 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้คำนวณตามหลักการแปรผันร่วมกันระหว่างขนาดกลุ่มของตัวอย่างกับความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการสุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane โดยกำหนดความเชื่อมั่น 95% และยอมให้เกิดความผิดพลาดในการสุ่มได้ $\pm 5\%$ หรือ 0.05

$$\text{จากสูตร } n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่ต้องศึกษา
 e = ค่าความคลาดเคลื่อน

จากสูตรข้างต้นทำให้กลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้ ได้แก่ หัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทนครัวเรือนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ทั้งหมด 18 หมู่บ้าน จำนวน 5,020 คน และในการเก็บแบบสอบถามจริงได้ทั้งหมด จำนวน 370 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา ได้แก่

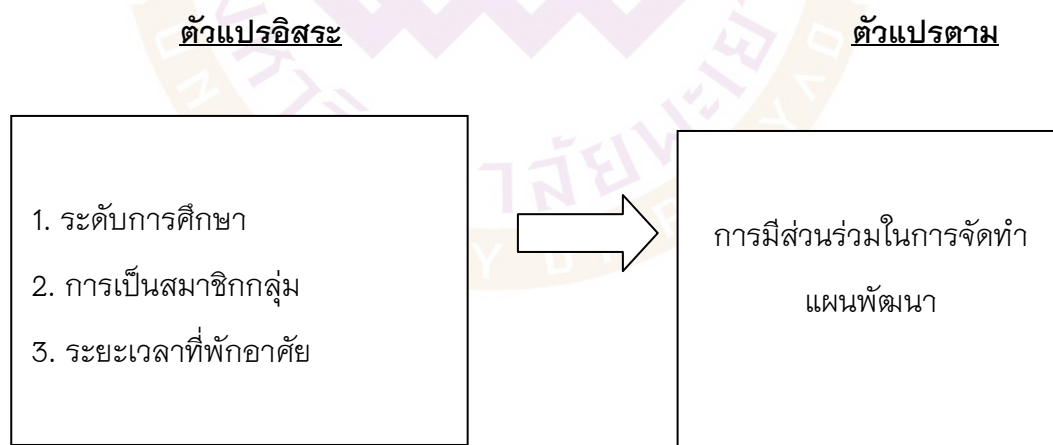
3.1.1 ระดับการศึกษา

3.1.2 การเป็นสมาชิกกลุ่ม

3.1.3 ระยะเวลาที่พักอาศัย

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

กรอบแนวคิดในการศึกษา

4. ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ พื้นที่เทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

5. ขอบเขตด้านระยะเวลา ในการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2554 ถึงเดือนมีนาคม 2555

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาตั้งแต่ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ/ดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมในการติดตามประเมินผล
2. ร่วมวางแผน หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมายการพัฒนา ร่วมกันวางนโยบาย ร่วมกันให้ข้อมูล ร่วมกันเสนอความคิดเห็น และร่วมกันผลักดัน เพื่อสนองตอบความต้องการของตัวเองและชุมชน
3. ร่วมปฏิบัติ/ดำเนินการ หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรมตามแผนงาน ร่วมเป็นคณะกรรมการในโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ร่วมตัดสินใจ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ ร่วมไปศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาตนเองและกลุ่ม ตลอดจนการเสียสละเวลาแรงงานเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ
4. ร่วมรับผลประโยชน์ หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในแผนงานด้านต่าง ๆ จากแผนพัฒนา
5. ร่วมติดตามประเมินผล หมายถึง การที่ประชาชนเข้าร่วมประชุมประเมินผลการปฏิบัติงานในแผนพัฒนา การเสนอความคิดเห็นในการปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงาน ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการประเมินความก้าวหน้าของแผนพัฒนา
6. การเป็นสมาชิกกลุ่ม หมายถึง การที่ประชาชนในท้องถิ่นมีการเข้าเป็นสมาชิกของกลุ่ม ชมรม หรือองค์กรที่ชุมชนจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลประโยชน์ของกลุ่ม หรือส่วนรวม เช่น กลุ่มสตรี กลุ่ม อสม. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มออมทรัพย์ ฯลฯ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
2. ทำให้ทราบปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ได้มีการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
2. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ
3. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. แผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา
5. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

1. ความหมายของการมีส่วนร่วม

อดิน รพีพัฒน์ (2527 : 320) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่กลุ่มประชาชนหรือขบวนการที่อยู่วงนอกได้เข้ามาอยู่วงในและได้เพิ่มความสามารถในการควบคุมทรัพยากรและสถาบันต่าง ๆ ตามสภาวะที่เป็นอยู่ในสังคมโดยการกระทำดังกล่าวอาจเป็นไปได้ทั้งทางถูกต้องและไม่ถูกต้องตามกฎหมายการกระทำดังกล่าวมีลักษณะเป็นช่วง ๆ ไม่ต่อเนื่อง เป็นกิจกรรมที่ไม่เต็มเวลาทั้งนี้จะต้องเป็นสิ่งที่ประชาชนริเริ่มขึ้นมาเองมิใช่พฤติกรรมที่ถูกกำหนดขึ้นมาหรือชี้นำโดยผู้ปกครองหรือผู้บริหาร

สฤณี ธัญกิจจานุกิจ (2547 : 9) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนา ในลักษณะของการเข้าร่วมการจัดการตั้งแต่เข้าร่วมปฏิบัติ ร่วมรับผลประโยชน์และร่วมติดตามการประเมินผลในรูปของชุมชนที่ได้ประโยชน์หรือผลกระทบโดยตรงจากการพัฒนา

โคเฮน และอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff, 1981 : 6) ได้ให้ความหมาย การมีส่วนร่วมของชุมชนว่า สมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 มิติ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร
2. การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ

นที ดิษฐบรรจง (2546 : 12) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนจะมีความสมบูรณ์ได้ต่อเมื่อประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของกระบวนการบริหารองค์การเริ่มตั้งแต่ขั้นแรกของการวางแผนการเสียสละแรงงานทรัพย์และร่วมในการปฏิบัติไปจนถึงการติดตามประเมินผลในช่วงสุดท้ายของกิจกรรมการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ใช้สิทธิการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและเพื่อให้การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

นรินทร์ จงวุฒิเวศน์ (2527 : 185) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนหมายถึงการทำงานร่วมกับกลุ่มเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความร่วมมือร่วมใจโดยกระทำการดังกล่าวในห้วงเวลาและลำดับเหตุการณ์ที่ทรงประสิทธิภาพคือ ถูกจังหวะและเหมาะสมกันทั้งกระทำการดังกล่าวด้วยความรู้สึกผูกพันให้ประจักษ์ว่าเชื่อถือได้แสดงว่าการมีส่วนร่วมเป็นผลของความร่วมมือร่วมใจการประสานงานและความรับผิดชอบ โดยสรุปการมีส่วนร่วมของชุมชนนั้น เกิดจากจิตใจที่ต้องการเข้าร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เพื่อให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของกลุ่มคนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตทางสังคม ซึ่งการเร้าให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมนั้น ผู้ดำเนินงานจะต้องมีความเข้าใจในวิถีการดำเนินชีวิต ค่านิยม ประเพณี ทัศนคติของบุคคล เพื่อให้เกิดความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรม

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสังคมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่คำนึงถึงคือ ทฤษฎีการมีส่วนร่วมซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความเห็น ดังนี้

แคลเพอร์สัน และโบรท์บาท (Kasperson, RE. and Breitbank, M. อ้างถึงใน วิวัฒน์ ภูคะนองศรี, 2537 : 26 - 27) ได้เสนอแนวความคิดว่า การมีส่วนร่วมหรือไม่มีส่วนร่วมนั้นมีมาตรวัด 3 ประการดังนี้

1. การกระทำของแต่ละบุคคลไม่ใช้การกระทำโดยกลุ่ม อาจทำให้การวิเคราะห์หรือได้ข้อสรุปที่ไม่ถูกต้องเพราะการแสดงออกของแต่ละคนในกระบวนการมีส่วนร่วมนั้น จะเห็นได้ถึงค่านิยมความรู้และพฤติกรรมของแต่ละบุคคล

2. ความหนาแน่นของการกระทำ แสดงออกโดยการร่วมกระทำบ่อยครั้ง ระยะเวลาของกิจกรรมที่ยาวนานหรือมีการผูกพันและมีแรงจูงใจในการกระทำ

3. คุณภาพของการเข้าร่วม ดูจากผลกระทบของการกระทำในเบื้องต้น เช่น ความรับผิดชอบการตัดสินใจ การเปิดกว้างยอมรับความสามารถความคิดเห็นมีการประเมินผล

โรเจอร์ และชูเมคเกอร์ (Roger and Shoemaker. 1971 : 312 – 314, อ้างในดุสิตา แก้วสมบูรณ์, 2545 : 13) กล่าวว่าพลังในการตัดสินใจที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มีด้วยกันหลายประการดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในอำนาจอย่างกว้างขวาง
 2. การตัดสินใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงโดยมีการปรึกษากับผู้ที่รับผลกระทบ
- กระบวนการที่เกี่ยวกับการตัดสินใจ

- 2.1 ความรู้เกี่ยวกับความจำเป็นที่ต้องเปลี่ยนแปลง
- 2.2 การชักจูงและการประเมินผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจ
- 2.3 การตัดสินใจที่จะยอมรับหรือจะปฏิเสธอันมีผลจากการประเมิน
- 2.4 การสื่อสารเกี่ยวกับการตัดสินใจ
- 2.5 การกระทำตามการตัดสินใจ

3. รูปแบบและลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชน

ได้มีผู้ให้ความหมายของรูปแบบและลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ดังต่อไปนี้
กรรณิกา ชมดี (2534 : 13 อ้างถึงในสุวรรณา สาคร. 2543 : 14) สรุปรูปแบบของการมีส่วนร่วมได้เป็น 10 รูปแบบ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมการประชุม (Attendance at Meeting)
2. การมีส่วนร่วมออกเงิน (Financial Contribution)
3. การมีส่วนร่วมเป็นกรรมการ (Membership on Committees)
4. การมีส่วนร่วมเป็นผู้นำ (Position of Leadership)
5. การมีส่วนร่วมสัมภาษณ์ (Interviewer)
6. การมีส่วนร่วมเป็นผู้ชักชวน (Solicitor)
7. การมีส่วนร่วมเป็นผู้บริโภค (Customer)
8. การมีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่ม (Entrepreneur)
9. การมีส่วนร่วมเป็นผู้ใช้แรงงานหรือเป็นลูกจ้าง (Employee)
10. การมีส่วนร่วมเป็นผู้ออกวัสดุอุปกรณ์ (Material Contribution)

ปกรณ์ ปรียากร (2530 : 64) ได้กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนว่าเป็นการเข้ามา มีบทบาทในการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมแก้ไขและร่วมมีผลประโยชน์ซึ่งกระทำได้ 4 ลักษณะดังนี้

1. เป็นผู้ มีบทบาทที่จะกำหนดว่า อะไรคือความจำเป็นขั้นพื้นฐานของชุมชน
2. เป็นผู้ระดมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อสนองตอบต่อความจำเป็นพื้นฐาน
3. เป็นผู้ที่มีบทบาทในการปรับปรุงวิธีการกระจายสินค้าและบริการ

4. เป็นผู้ที่ได้รับความพอใจและแรงจูงใจในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
องค์การอนามัยโลก (World Health Organization : 41-49 อ้างในสุวรรณภา ศาคร, 2543 : 13) ได้เสนอรูปแบบของการมีส่วนร่วมที่ถือว่าเป็นรูปแบบที่สมบูรณ์แท้จริงซึ่งประกอบด้วยกระบวนการ 4 ขั้นตอนคือ

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผนการวิเคราะห์ปัญหาการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา
2. กำหนดการใช้ทรัพยากร
3. กำหนดวิธีการติดตามประเมินผล
4. การร่วมตัดสินใจในทุกขั้นตอน

การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมโดยจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดสรรควบคุมการเงินและการบริหารการร่วมใช้ผลประโยชน์ประชาชนจะต้องมีความสามารถในการนำเอากิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ซึ่งเป็นการยกระดับการพึ่งตนเองเป็นการควบคุมทางสังคมและการได้รับผลประโยชน์ประชาชนจะได้รับการจ่ายผลประโยชน์จากชุมชนเท่ากันนอกจากนี้ยังได้จำแนกรูปแบบของการมีส่วนร่วมเป็น 3 รูปแบบด้วยกันคือ

1. รูปแบบโดยเนื้อหาหมายถึงการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโดยการเข้าร่วมการตัดสินใจและกำหนดแผนเข้าร่วมการกระทำเข้าร่วมในการรับผลประโยชน์และเข้าร่วมในการประเมินผลของการกระทำ

2. รูปแบบโดยการจัดรูปความสัมพันธ์หรือการจัดรูปขององค์การหมายถึงการที่ประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมในเนื้อหาเบื้องต้นด้วยรูปแบบความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในชุมชนและภายนอกชุมชน ซึ่งอาจเป็นการมีส่วนร่วมโดยสมัครใจการมีส่วนร่วมแบบชักจูงการมีส่วนร่วมแบบถูกบังคับและความสัมพันธ์ในรูปแบบข้างต้นอาจเป็นแบบมีตัวแทนในการเข้าร่วมก็ได้

3. รูปแบบโดยกิจกรรมหมายถึงการที่ประชาชนจะเข้าร่วมโดยมีเนื้อหาและความสัมพันธ์ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งประชาชนจะเข้าร่วมในกิจกรรมในรูปแบบการแข่งขันหรือแบบเฉื่อยชาก็ได้

4. ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชน

โกวิทช์ พวงงาม (2538 : 53 อ้างในกิตติศักดิ์มากมี 2548 : 9) ได้ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้พัฒนาการรับรู้สติปัญญาและความสามารถในการตัดสินใจกำหนดชีวิตตนเอง

ติเรกฤกษ์ สาหรัย (2527 : 6) ได้ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมสรุปได้ว่าเป็นการช่วยให้ประชาชนหลุดพ้นจากการเอาตัวเอาเปรียบช่วยให้รายได้และการกระจายรายได้ดีขึ้น

ช่วยให้การกระจายผลประโยชน์แก่คนส่วนใหญ่อย่างยุติธรรมและส่งผลโดยส่วนรวมในการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจและการเมืองของประเทศ

อวยชัย ชบา (2530 : 116) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนสรุปได้ว่าเป็นการสะท้อนถึงเสรีภาพทางการเมืองที่ประชาชนสามารถเข้ามาทำการตัดสินใจและเปิดโอกาสให้สามารถสะท้อนปัญหาได้อย่างถูกต้องและตรงประเด็นเป็นวิธีการควบคุมการทำงานของรัฐให้สนองความต้องการของประชาชนมากขึ้นและก่อให้เกิดการกระจายอำนาจทางการเมืองไปสู่ท้องถิ่นมากขึ้นทำให้เกิดการพัฒนาประชาธิปไตยและยังทำให้ประชาชนรู้จักและเข้าใจวิธีการปกครองตนเองอันนำไปสู่การพึ่งพาตนเองได้ต่อไป

5. ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน

อรพินท์ สุทธิพันธ์ (2533 : 13-14) และกองพัฒนาสตรีเด็กและเยาวชน (2534 : 14-16) ได้กล่าวตรงกันว่าขั้นตอนการมีส่วนร่วมมีอยู่ 5 ขั้นตอนดังนี้

1. การมีส่วนร่วมคิดคือร่วมประชุมปรึกษาหารือในปัญหาและการกำหนดกิจกรรมวิธีดำเนินงานเพื่อให้กิจกรรมได้ผลตามวัตถุประสงค์
2. การมีส่วนร่วมตัดสินใจคือเมื่อมีการประชุมปรึกษาหารือต้องร่วมการตัดสินใจเลือกกิจกรรมหรือแนวทางที่เห็นว่าดีที่สุด หรือเหมาะสมที่สุด
3. การมีส่วนร่วมปฏิบัติตามกิจกรรมคือเข้าร่วมในกิจกรรมตามวิถีทางและแนวทางให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้
4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์คือร่วมในการรับผลประโยชน์อันเกิดจากผลของกิจกรรมหรือการดำเนินงานของสมาชิกเอง
5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลคือร่วมในการประเมินผลการทำงานของตนเองกลุ่มและประเมินสถานการณ์ภายนอกด้วย

แนว โสทธิพันธ์ (2534 : 13 -14) ได้กำหนดขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ในกิจกรรมการพัฒนาชุมชนคือ

1. การมีส่วนร่วมคิด
2. การมีส่วนร่วมตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมปฏิบัติตามโครงการ
4. การมีส่วนร่วมติดตามผลและประเมินผล

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2527 : 272 - 273) ได้อธิบายว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนต้องเข้าร่วมในขั้นตอนต่าง ๆ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการค้นปัญหาและสาเหตุของประชาชนเนื่องจากมีเหตุผลพื้นฐานคือชาวชนบทประสบปัญหาอยู่มรรู้ปัญหาของตนเองได้ดีที่สุด
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาควรเป็นประชาชนในชุมชนไม่ใช่บุคคลภายนอกเพื่อให้เหมาะสมกับทรัพยากรและศักยภาพในการพัฒนาชุมชน
3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนโดยเฉพาะการร่วมแรงทำกิจกรรมจะทำให้ประชาชนมีความรู้สึก ร่วมกันในการเป็นเจ้าของผลงาน
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล เพื่อศึกษาค้นคว้าข้อดีและข้อบกพร่องที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมซึ่งนำมาเป็นบทเรียนในการแก้ไขและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

6. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

ไชย พรหมศรี (2533 : 77 – 81) ได้กล่าวถึงปัจจัยการมีส่วนร่วมว่ามีหลายประการพอสรุปได้ดังนี้คือด้านความรู้ความเข้าใจด้านการได้รับการสนับสนุนจากผู้นำด้านการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ด้านความคาดหวังว่าจะได้รับผลประโยชน์ด้านโอกาสในการฝึกอบรมและด้านความผูกพัน

ศุภฤกษ์ โรจธรรม (2532 : 43) ได้กล่าวถึงปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพส่วนบุคคล
2. ปัจจัยทางสังคม เช่น การได้รับความรู้การชักชวนจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ การชักชวนจากเพื่อนบ้านความเชื่อถือต่อผู้นำในหมู่บ้านความต้องการความสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนบ้าน ความต้องการยอมรับนับถือ

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2526 : 20) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานไว้ว่าควรจะมี 3 ขั้นตอนสรุปได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม
2. การมีส่วนร่วมในการพิจารณาการตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

จากทฤษฎีของนักวิชาการที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่าปัจจัยของการมีส่วนร่วมจำแนกออกได้เป็น 2 ด้านดังนี้

1. ปัจจัยด้านสถานภาพส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ รายได้ ขนาดของครอบครัว การศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่ม เป็นต้น
2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม เช่น การได้รับการฝึกอบรมต้องการยอมรับนับถือ ความขัดแย้งโครงสร้างอำนาจผู้นำ เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

ธาริยา เสาวรัญญ (2542 : 8) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจที่นักวิชาการได้ให้คำอธิบายแตกต่างกันไปว่าความรู้หมายถึงข้อเท็จจริงเป็นสิ่งที่ได้รับการเรียนรู้การค้นพบหรือประสบการณ์เป็นข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับบางเรื่องความรู้เป็นเรื่องเกี่ยวกับระดับการระลึกถึงสิ่งเฉพาะและขบวนการต่าง ๆ ซึ่งเป็นพฤติกรรมขั้นต้นเกี่ยวกับการจำได้ ระลึกได้ ความรู้ย่อในเรื่องขบวนการทางจิตวิทยาของความจำเป็นขบวนการเชื่อมโยงเกี่ยวกับการจัดระเบียบใหม่เมื่อมีความรู้แล้วจะมีความสามารถทางปัญญาได้แก่ความเข้าใจการนำไปใช้การวิเคราะห์การสังเคราะห์และการประเมินผลได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ

สุนันท์ ศัลโกสุม (อ้างในสุกัญญา บุตรอำคา. 2544 : 20) ได้กล่าวถึงความรู้หมายถึงความสามารถในการคงไว้รักษาไว้ซึ่งข้อเท็จจริงเรื่องราวรายละเอียดต่าง ๆ ตลอดจนประสบการณ์ทั้งหมดของผู้เรียนและในด้านความเข้าใจนั้นได้กล่าวว่าหมายถึงความสามารถในการเก็บรวบรวมความรู้และขยายความรู้ความจำนั้นให้ไกลออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล

ไพศาล หวังพานิช (อ้างในสุกัญญา บุตรอำคา. 2544 : 20) กล่าวว่า “ความรู้” หมายถึงบรรดาข้อเท็จจริงหรือรายละเอียดของเรื่องราวอันเป็นประสบการณ์ของบุคคลซึ่งสะสมและถ่ายทอดสืบต่อกันไปส่วนความเข้าใจนั้นหมายถึงความสามารถในการนำความรู้ความจำไปดัดแปลงปรับปรุงเพื่อให้สามารถจับใจความอธิบายหรือเปรียบเทียบย่อเรื่องราวความคิดข้อเท็จจริงต่าง ๆ ได้

วิธีการวัดความรู้ (ชวาล แพร์ตกุล. 2526 : 201) ได้แนวคิดไว้ว่าใครมีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ หรือไม่เราทำโดยตั้งคำถามที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องวิธีการความรู้รบบยอดของเรื่องราวนั้น ให้เขาตอบโดยจะถามแต่เพียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือครบทุกอย่างก็ได้ถ้าใครสามารถตอบได้ถูกต้องสอดคล้องกับที่เขาเคยสั่งสอนอบรมกันไว้ก็เรียกว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนั้นวิชานั้นคำถามประเภทความรู้ทุกชนิดเป็นการวัดความสามารถในการระลึกออกของความจำที่เคยบันทึกไว้ในสมองมาก่อนทั้งสิ้นจึงกล่าวได้ว่าคนที่มีความรู้ก็คือผู้ที่จำเรื่องราววิธีการและความคิดรบบยอดของเรื่องนั้นได้ก็สามารถระลึกทั้ง 3 สิ่งนั้นออกมาได้

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจที่นักวิชาการได้ให้คำอธิบายแตกต่างกันไป สรุปได้ว่าความรู้ คือ การเรียนรู้หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งสามารถจดจำและระลึกได้ ส่วนความเข้าใจ คือ การนำความรู้ที่ได้รับนั้นสามารถถ่ายทอดขยายความหรือสามารถอธิบายได้

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548

ข้อ 10 คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น โดยพิจารณาจาก

1.1 อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อประโยชน์สุขของประชาชน เช่น การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยการผังเมือง

1.2 ภารกิจถ่ายโอนตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

1.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ กลุ่มจังหวัด และจังหวัด โดยให้เน้นดำเนินการในยุทธศาสตร์ที่สำคัญและมีผลต่อประชาชนโดยตรง เช่น การแก้ไขปัญหา ความยากจน การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

1.4 กรอบนโยบาย ทิศทาง แนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

1.5 นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นที่แถลงต่อสภาท้องถิ่น

1.6 แผนชุมชน

ในการนำประเด็นข้างต้นมาจัดทำแผนพัฒนา ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคำนึงถึงสถานะทางการคลังของท้องถิ่น และความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ มาประกอบการพิจารณาด้วย

2. ร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนา เสนอแนะแนวทางการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำร่างแผนพัฒนาในการจัดทำร่างแผนพัฒนา ให้เทศบาลเมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง นำปัญหาความต้องการจากแผนชุมชนที่เกินศักยภาพของชุมชนที่จะดำเนินการเองได้มาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนา แต่หากเกินศักยภาพของเทศบาล เมืองพัทยาองค์การบริหารส่วนตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ให้เสนอปัญหาความต้องการไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัดและให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนำมาพิจารณาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามอำนาจหน้าที่

3. พิจารณาร่างแผนพัฒนาและร่างแผนการดำเนินงาน หน้า 51 เล่ม 122 ตอนพิเศษ 115 ง ราชกิจจานุเบกษา 17 ตุลาคม 2548

4. ให้ความเห็นชอบร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานตามข้อ 19 (2)

5. พิจารณาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

6. แต่งตั้งที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานอื่นเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

7. ในกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลให้คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ประสานกับประชาคมหมู่บ้านในการรวบรวมวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการของประชาชน

ในท้องถิ่นและจัดทำเป็นโครงการหรือกิจกรรมเพื่อประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย

แผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ได้กำหนดให้ทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น เพื่อกำหนดทิศทางในการพัฒนาของแต่ละท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการและศักยภาพของแต่ละท้องถิ่น รวมทั้งให้สอดคล้องกับสภาพสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและการพัฒนาประเทศ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตลอดจนนโยบายของรัฐบาล ซึ่งจะต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน

นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น

1. พัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- 1.1 โครงการขยายเขตไฟฟ้า ไฟกิ่งข้างถนน ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่เทศบาล ตำบลแม่กา
- 1.2 โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ชุดลอกเหมืองฝาย พร้อมระบบชลประทาน
- 1.3 โครงการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม ถนน สะพาน
- 1.4 โครงการก่อสร้างถนนภายในหมู่บ้านให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ พร้อมวางระบบน้ำข้างถนนในหมู่บ้าน
- 1.5 จัดให้มีประปาตำบลขนาดใหญ่จ่ายทั่วตำบลโดยให้อ่างเก็บน้ำแม่ต้าเป็นแหล่งน้ำดิบ พร้อมสร้างให้ ครอบคลุมทุกหมู่บ้านที่ขาดแคลน น้ำกิน – น้ำใช้
- 1.6 จัดทำโครงการน้ำดื่มเพื่อชุมชนเทศบาลตำบลแม่กา และส่งเสริมกลุ่มที่มีการดำเนินการอยู่แล้วในหมู่บ้าน
- 1.7 สนับสนุนปรับปรุงขยายเขตการสัญจรหน้าหน้ามหาวิทยาลัยพะเยา โดยประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยจัดทำโครงการก่อสร้างถนนทวิเวย์ หน้ามหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อลดอุบัติเหตุให้กับนักศึกษาที่ย้อนศรในปัจจุบัน

2. พัฒนาด้านการศึกษาและวัฒนธรรม

- 2.1 ส่งเสริมสนับสนุนสื่อการเรียนการสอน พร้อมอุปกรณ์การเรียน อาหารกลางวันอาหารเสริม (นม) ให้กับโรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ครบถ้วนตามระเบียบและหลักเกณฑ์
- 2.2 จัดตั้งห้องสมุดประชาชนเทศบาลตำบลแม่กา เพื่อเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้

และวิทยาการสมัยใหม่ให้ทันโลก ทันเหตุการณ์ สำหรับเด็กนักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป พร้อมห้องอินเทอร์เน็ตเทศบาลตำบลแม่กา

2.3 ส่งเสริมโครงการการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระบบมัลติมีเดียให้กับโรงเรียนในพื้นที่เทศบาลตำบลแม่กา

2.4 ส่งเสริมการศึกษาของผู้อยู่ในวัยเรียนและนอกรั้วเรียน ตลอดจนประชาชนทั่วไปที่สนใจใฝ่รู้ เช่น ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) การศึกษาดูงาน ทัศนศึกษา

2.5 ส่งเสริมและสนับสนุนการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโรงเรียน เยาวชนและประชาชน สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจระหว่างเทศบาลตำบลแม่กาและหน่วยงานราชการในพื้นที่เทศบาลตำบลแม่กา

2.6 ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับพุทธศาสนา เพื่อยึดเหนี่ยวจิตใจให้กับชุมชนเทศบาลตำบลแม่กา โดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม จาริตประเพณี

2.7 ส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดีให้ได้รับการศึกษา เช่น สนับสนุนทุนการศึกษา

3. พัฒนาด้านคุณภาพชีวิต

3.1 ส่งเสริมสนับสนุนเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป พร้อมเบี้ยยังชีพแก่ผู้ติดเชื้อผู้พิการเด็กถูกทอดทิ้งและผู้ด้อยโอกาสทั่วถึงและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกรมประชาสงเคราะห์หรือตามระเบียบทางเทศบาลตำบลแม่กา

3.2 ส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับฝ่ายปกครอง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อปพร. ชมร/ส.ต.บ. อช. อสม. กลุ่มพ่อบ้าน และกลุ่มอื่น ๆ

3.3 ส่งเสริมสนับสนุนงานด้านสาธารณสุข กิจกรรมโครงการต่าง ๆ ของสถานีนอนามัยในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลแม่กา เช่น ฟोनร่าเพื่อสุขภาพ สร้างสวนสุขภาพ จัดหาเครื่องออกกำลังกาย

3.4 สนับสนุนงบประมาณกองทุนหมู่บ้านให้หมู่บ้าน

4. พัฒนาส่งเสริมรายได้ พิชิตความยากจน

4.1 สนับสนุนส่งเสริมกลุ่มอาชีพ ส่งเสริมแห่งเรียนรู้ในชุมชนของตำบลให้มีรายได้เพิ่มขึ้นและจัดฝึกอบรมให้ ความรู้ด้านต่าง ๆ

4.2 ส่งเสริมพัฒนาด้านการตลาด โดยการก่อสร้างตลาดของเทศบาลตำบลแม่กาและตั้งศูนย์โอท็อป (OTOP) ของเทศบาลตำบลแม่กา เพื่อให้ชุมชนมีรายได้เพิ่ม

4.3 ส่งเสริมสนับสนุนปัจจัยการผลิตพืชผลทางการเกษตร เช่น ข้าว ข้าวโพด ผลผลิตทางการเกษตร ให้กับเกษตรกรในพื้นที่เทศบาลตำบลแม่กา

4.4 พัฒนาส่งเสริมให้กับเทศบาลตำบลแม่กา เป็นเมืองแห่งการค้าและการลงทุน

5. ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

5.1 เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บขยะมูลและสนับสนุนงบประมาณการจัดเก็บขยะที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับชุมชน

5.2 ส่งเสริมพัฒนาที่สาธารณะประโยชน์ เพิ่มพื้นที่สีเขียวอนุรักษ์ดินและปรับปรุงทัศนียภาพ

5.3 สนับสนุนส่งเสริมการลดภาวะโลกร้อน โถกลดตอซัง ทำปุ๋ยหมัก ทำปุ๋ยอินทรีย์ลดการใช้เคมีต่าง ๆ

5.4 โครงการกำจัดขยะแบบครบวงจรเทศบาลตำบลแม่กา

5.5 สนับสนุนจัดทำโครงการบำบัดเสียเทศบาลตำบลแม่กา เพื่อแก้ไขปัญหาเน่าเสียในชุมชนหน้ามหาวิทยาลัยพะเยา

6. ส่งเสริมสนับสนุนให้บริการประชาชน

6.1 จัดตั้งศูนย์ประสานงานด้านบรรเทาสาธารณภัย

6.2 จัดซื้อรถจัดเก็บขยะให้เพียงพอต่อปริมาณขยะ ในพื้นที่เทศบาลตำบลแม่กา

6.3 โครงการสร้างภาพลักษณ์เทศบาลตำบลแม่กาให้น่าอยู่ คู่คุณธรรม ให้บริการเยี่ยมกับชุมชน

7. พัฒนาส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว

7.1 ส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยจัดทำโครงการบูรณะแหล่งประวัติศาสตร์ อาทิเช่น งานประเพณีสืบสานตำนานแหล่งเตาเผาโบราณเวียงบัว ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

7.2 ส่งเสริมสนับสนุนโครงการอ่างเก็บน้ำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศวิทยา เพื่อเป็นการเสริมรายได้ ให้กับชุมชนเทศบาลตำบลแม่กา

วิสัยทัศน์ (Vision)

ประชาชนมีความรู้ ยึดมั่นในศาสนา วัฒนธรรมและภูมิปัญญา เศรษฐกิจเข้มแข็ง แหล่งน้ำเพียงพอ การคมนาคมสะดวก ปลอดภัย มีสุขภาพอนามัยและสวัสดิการที่ดี เป็นเมืองน่าอยู่ แหล่งท่องเที่ยวหลากหลาย

พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. ส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน
3. อนุรักษ์ฟื้นฟู สืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และทำนุบำรุงศาสนา
4. การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของชีวิต
5. เพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายและขยายโอกาส

6. พัฒนาขีดความสามารถในการผลิตและคุณภาพผลผลิต
7. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่และได้มาตรฐาน
8. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวและภาคบริการ
9. อนุรักษ์ ฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
10. สร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและชุมชน
11. พัฒนาระบบการบริหารและบริการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา (Goals) เทศบาลตำบลแม่กา

1. ประชาชนได้รับการศึกษาทั้งในและนอกระบบอย่างทั่วถึง เสมอภาค และมีคุณภาพ มีสุขภาพอนามัยที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการอนุรักษ์ทำนุบำรุงและสืบสานประเพณี ประชาชนสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นธรรมและเสมอภาค

2. ประชาชนมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตมีคุณภาพและยั่งยืน ผลิตภัณฑ์สินค้ามีคุณภาพ หมู่บ้าน/ชุมชนมีโครงสร้างพื้นฐานที่ได้มาตรฐาน ประชาชนได้รับความสะดวกปลอดภัยในการดำรงชีวิต แหล่งท่องเที่ยวและภาคบริการ มีการบริหารจัดการที่ดีมีคุณภาพ

3. ทรัพยากรธรรมชาติได้รับอนุรักษ์ ฟื้นฟู เพื่อให้ประชาชนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้สูงสุด มีการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ในหมู่บ้านชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยประชาชนมีส่วนร่วม

4. ประชาชน/ชุมชน มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
5. สร้างความพึงพอใจและความมั่นใจให้แก่ประชาชนผู้รับบริการ

ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาสังคม การศึกษาและวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ความมั่นคงและรักษาความสงบเรียบร้อย

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ส่งเสริมการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ

1.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและสนับสนุนด้านเศรษฐกิจ และท่องเที่ยว และการลงทุน

1.2 การพัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้านอุปโภคและบริโภค และการเกษตร

1.3 พัฒนานับสนุนและบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยววิถีกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

1.4 การพัฒนาองค์ความรู้เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรและเพิ่มศักยภาพการประกอบอาชีพ

2. ยุทธศาสตร์พัฒนาสังคม การศึกษาและวัฒนธรรม

2.1 การพัฒนาศักยภาพทุนทางสังคม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 การอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.3 การส่งเสริมและแก้ไขปัญหาทางสังคม

2.4 การส่งเสริมและแก้ไขปัญหาด้านการสาธารณสุข

2.5 ส่งเสริมและสนับสนุนระบบการสวัสดิการประชาชนกลุ่มเป้าหมายเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคง

2.6 การส่งเสริมการศึกษาในท้องถิ่น

3. ยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.1 การอนุรักษ์ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและจัดการสิ่งแวดล้อม

3.2 การพัฒนาศักยภาพชุมชน เพื่อการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย

4.1 การพัฒนาศักยภาพด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

4.2 การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับปัญหาภัยธรรมชาติ

4.3 การเสริมสร้างความปรองดองและสมานฉันท์ของคนในชาติ

5. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดี

5.1 การจัดการบริการองค์กร ตามหลักธรรมาภิบาล

5.2 การส่งเสริมสนับสนุนการสร้างเวทีเรียนรู้ภาคประชาสังคม และการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและทุกภาคส่วนในการพัฒนาท้องถิ่น

5.3 การพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรเพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล การพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ข้อ 28 ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

1. สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
2. ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
3. ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
4. หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน
5. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน

โดยให้คณะกรรมการคัดเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการและกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดแนวทางวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
2. ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
3. รายงานผลและเสนอความเห็น ซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อ

ผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้ปีประกาศโดยเปิดเผย ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

4. แต่งตั้งอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตาม ที่เห็นสมควร

กำหนดวิธีการติดตามและประเมินผล

แนวทางและวิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาสามปี

1. การติดตาม (Monitoring)

การติดตามจะทำให้ทราบว่าขณะนี้ได้มีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาสามปีถึงระยะใด ซึ่งใช้เทคนิคเครื่องมือในการติดตาม เช่น GantChart ทำให้หน่วยงานสามารถติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนาสามปีมีการดำเนินการในช่วงใด ตรงกำหนดเวลาที่ได้วางไว้หรือไม่ โดยใช้เครื่องมือดังกล่าว

2. การประเมินผล (Evaluation) จำเป็นต้องมีเกณฑ์มาตรฐาน (Standard Criteria) และตัวชี้วัด (Indicators) เพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมินผล เพื่อให้เกิดความชัดเจน เป็นระบบ มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับโดยประกอบด้วยเกณฑ์ที่สำคัญ 3 ระดับ คือ

1. เกณฑ์การประเมินหน่วยงาน
2. เกณฑ์การประเมินโครงการ
3. การกำหนดช่วงเวลาในการติดตามและประเมินผล ได้ดำเนินการดังนี้

3.1 การติดตามและประเมินผล เมื่อโครงการดำเนินการแล้วเสร็จหรือก่อนดำเนินการตามโครงการ ๆ ละ 1 ครั้ง โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

3.2 การติดตามและประเมินผลโครงการภายใต้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา โดยการประเมินความสำเร็จหรือความคืบหน้าในการนำแผนงาน/โครงการ ตามแผนพัฒนาสามปีมาปฏิบัติอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

3.3 เพื่อประเมินผลแล้วเสร็จ คณะกรรมการฯ รายงานผลและเสนอความเห็น ซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่น เสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประกาศผลการติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกัน

ลักษณะของแผนพัฒนาสามปี เทศบาลตำบลแม่กา

ลักษณะของแผนพัฒนาสามปี เป็นการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาไปสู่การปฏิบัติโดยมีหลักคิดว่าภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาหนึ่ง ๆ จะมีแนวทางการพัฒนาได้มากกว่าหนึ่งแนวทางและภายใต้แนวทางหนึ่ง จะมีโครงการ/กิจกรรมได้มากกว่าหนึ่งโครงการ/กิจกรรม ที่จะต้องนำมาดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการพัฒนา ซึ่งจะมีผลต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมาย จุดมุ่งหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนและวิสัยทัศน์ในที่สุด

นอกจากนั้น แผนพัฒนาสามปีเป็นแผนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้การวางแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยนำโครงการ/กิจกรรมจากแผนพัฒนาสามปีในแต่ละปีที่จะจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี เป็นแนวทางจัดทำงบประมาณ เพื่อให้กระบวนการจัดทำงบประมาณเป็นไปด้วยความรอบคอบและผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

แผนพัฒนาสามปี เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน

โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผน
 ก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปีโดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

ดังนั้น โครงการที่บรรจุอยู่ในแผนพัฒนาสามปีโดยเฉพาะในแผนประจำปีแรกของห้วง
 ระยะเวลาสามปีนั้น ควรมีประสิทธิภาพพร้อมอย่างน้อย 2 ประการ คือ

1. มีความแน่นอนของกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยควรมีการประเมินถึงความเป็นไป
 ได้ของโครงการ/กิจกรรม รวมทั้งผลประโยชน์สาธารณะที่จะได้รับจากโครงการ/กิจกรรม

2. กิจกรรมที่อยู่ในแผนปีแรกของห้วงระยะเวลาสามปี ควรมีความพร้อมในเรื่อง
 รูปแบบและรายละเอียดทางเทคนิคพอสมควรเพื่อให้สามารถกำหนดรายการในแผนพัฒนา
 ที่จะนำไปใช้จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ต่อไป

แผนพัฒนาสามปี มีลักษณะกว้าง ๆ ดังนี้

1. เป็นเอกสารที่แสดงความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
2. เป็นเอกสารที่แสดงแนวทางการพัฒนาและวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา
 ที่ชัดเจนและมีลักษณะเฉพาะเจาะจงที่ดำเนินการ
3. เป็นเอกสารที่จะแสดงโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาที่จะดำเนินการเป็นห้วง
 ระยะเวลาสามปี
4. เป็นเอกสารที่จะแสดงความเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากับ
 งบประมาณรายจ่ายประจำปี

วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี เทศบาลตำบลแม่กา

การจัดทำแผนพัฒนาสามปี มีวัตถุประสงค์โดยรวมเพื่อนำแผนพัฒนาตำบลที่ได้มา
 ดำเนินการปรับปรุงการปฏิบัติตามแผน ทั้งทางด้านบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน
 เศรษฐกิจ สังคม การเมืองการบริหาร สิ่งแวดล้อม การศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี
 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างครอบคลุม
 และทั่วถึง

วัตถุประสงค์เฉพาะการจัดทำแผนพัฒนาสามปี เทศบาลตำบลแม่กา

1. เพื่อกำหนดสภาพการพัฒนาที่พึงประสงค์หรือเป้าหมายการพัฒนาขององค์กร
 ปกครองส่วนท้องถิ่น ตามปัญหาและความต้องการของประชาชน
2. เพื่อเชื่อมโยงนโยบายรัฐบาล กระทรวง จังหวัด อำเภอ และท้องถิ่นอื่น ได้อย่างเป็นระบบ
3. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณขององค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึงเป็นธรรมและเป็นไปตามความจำเป็นเร่งด่วนอย่างมีประสิทธิภาพ

4. เพื่อกำหนดแผนงานโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนา

**แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557) เทศบาลตำบลแม่กา
ขั้นตอนที่หนึ่ง**

เตรียมการจัดทำแผนพัฒนาสามปี กำหนดแนวทางการพัฒนาและจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น โดยให้พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. การจัดทำแผนพัฒนาสามปีให้มีความสอดคล้อง และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแม่กา (พ.ศ.2555-2559)

2. การจัดทำแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555-2557) อาจทบทวนจากแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2554-2556) โดยนำโครงการที่กำหนดไว้จะดำเนินการในปี 2554 มาใช้หรืออาจพิจารณาทบทวน ปรับปรุงโดยการกำหนดรายละเอียด วัตถุประสงค์ เป้าหมาย งบประมาณหรือจัดลำดับความสำคัญของโครงการใหม่และเพิ่มเติมโครงการ สำหรับปี 2555

3. ให้ยึดถือปรัชญาและแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง อันประกอบด้วย 3 ลักษณะ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว เป็นแนวทางในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชน ให้ยึดหลักความพอเพียงใน 3 ระดับ คือ ระดับบุคคล ครอบครัว ระดับชุมชน/องค์กรและระดับประเทศ โดยบูรณาการให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่มีการปฏิบัติในพื้นที่ เช่น โครงการตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้าน/ชุมชนตามโครงการชุมชนพอเพียง โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

4. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนทางสังคม ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้กำหนดให้เป็น “วาระแห่งชาติ” ที่สำคัญเรื่องหนึ่งเพื่อปูพื้นฐานคนไทยและสังคมไทยสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Society) ได้อย่างรู้เท่าทันท่ามกลางสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสังคมโลก และเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญเติบโตอย่างก้าวหน้า สมดุล ยั่งยืน และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนโดยรวม โดยมีองค์ประกอบ 3 ทุน ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนสถาบัน และทุนทางปัญญา และวัฒนธรรม

5. การดำเนินงานเมืองน่าอยู่ ชุมชนน่าอยู่ ซึ่งถือเป็นนโยบายเรื่องหนึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) และจะมีการดำเนินการต่อไปตามแผน โดยมีเป้าหมายมุ่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและพัฒนาเมืองน่าอยู่ ชุมชนน่าอยู่

ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม ใน 5 มิติ คือ มิติเมืองปลอดภัย มิติเมืองสะอาด มิติเมืองคุณภาพชีวิต มิติเมืองธรรมาภิบาลและมิติเมืองวัฒนธรรม

6. นำข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.2ค) และข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ มาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

7. ดำเนินถึงการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่าง ๆ อย่างเหมาะสม สำหรับเทศบาลตำบลแม่กา ได้มีการจัดทำผังชุมชนแล้ว และได้ใช้ผังชุมชนดังกล่าวเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนพัฒนาสามปีด้วย

8. ดำเนินถึงหลักการบูรณาการโครงการ ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับหน่วยงานอื่น เช่น โครงการที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน และสามารถจัดกิจกรรมสนับสนุนซึ่งกันและกันได้ หรือโครงการลักษณะ/ประเภทเดียวกันที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในเขตติดต่อกัน หากสามารถจัดทำโครงการพร้อมกัน ซึ่งสามารถประสานรูปแบบหรืองบประมาณให้มีลักษณะสอดคล้องต่อเนื่องกันแล้ว ให้ทำการประสานและบูรณาการโครงการ เพื่อลดความซ้ำซ้อน ประหยัดงบประมาณและทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์มากยิ่งขึ้น

9. แผนพัฒนาสามปี จะมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดของโครงการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ดังนั้นในการจัดทำโครงการให้คำนึงถึงความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ โดยคำนึงถึงสถานะทางการคลังของท้องถิ่น และความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ ทั้งนี้เพื่อให้แผนพัฒนาสามปีเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่ใกล้เคียงความจริงและในการจัดทำโครงการให้มีการจัดลำดับความสำคัญ ความเร่งด่วนของโครงการ เช่น โครงการที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและมีความจำเป็นเร่งด่วนมากต้องนำไปปฏิบัติก่อน โดยอาจแยกประเภทของโครงการออกอย่างน้อยเป็น 3 ประเภท คือ

1. โครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง
2. โครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอุดหนุนให้หน่วยงานอื่นดำเนินการตามที่มีระเบียบกฎหมายกำหนดไว้
3. โครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นรวมทั้งโครงการที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

10. ใช้หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี โดย

1. สนับสนุนให้มีการจัดทำแผนชุมชนให้เกิดขึ้นในทุกหมู่บ้านของตำบลแม่กา โดยการให้คำแนะนำในการจัดทำ ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ สนับสนุนข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนชุมชน สนับสนุนการจัดเวทีประชาคมและพิจารณานำโครงการ/กิจกรรมที่ต้องดำเนินการร่วมกับชุมชน หรือโครงการ/กิจกรรมที่เกินขีดความสามารถของชุมชนมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปี

2. พิจารณานำโครงการกิจกรรม ที่เป็นปัญหาความต้องการของประชาชนในการจัดเวทีประชาคมท้องถิ่นมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาสามปี ทั้งนี้เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในพื้นที่บูรณาการการจัดทำแผนพัฒนา เพื่อเป็นจุดเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับปัญหาความต้องการของประชาชน ซึ่งจะนำไปสู่ความเห็นพ้องต้องกันและการทำงานร่วมกันของภาคีการพัฒนาต่าง ๆ ในพื้นที่ เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจแห่งรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และตอบสนองความต้องการของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นกระบวนการตรวจสอบติดตามและประเมินผลการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากภาคประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในภายหลัง

ขั้นตอนที่สอง

คณะกรรมการพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กาจัดประชุมประชาคมหมู่บ้าน ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาตำบลแม่กา รับทราบปัญหาความต้องการ ประเด็นการพัฒนาและประเด็นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสามปี โดยนำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และขั้นตอนที่หนึ่งมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

ขั้นตอนที่สาม

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา รวบรวมแนวทาง และข้อมูลนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี และเสนอคณะกรรมการพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กาเพื่อพิจารณาร่างแผนพัฒนาสามปี และเสนอนายกเทศมนตรีตำบลแม่กาเพื่อพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี

เมื่อเทศบาลตำบลแม่กาประกาศใช้แผนพัฒนาสามปีแล้ว ผู้บริหารท้องถิ่นส่งแผนพัฒนาสามปีให้คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอ เพื่อดำเนินการพิจารณากลับกรองต่อไป

ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาสามปี เทศบาลตำบลแม่กา

การจัดทำแผนพัฒนาสามปี เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พิจารณาอย่างรอบคอบ ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ ที่อาจเชื่อมโยงและส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อกัน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาตัดสินใจ กำหนดแนวทางการดำเนินงาน และใช้ทรัพยากรทางการบริหารของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในตำบลนอกจากประโยชน์ในข้างต้นแล้ว การจัดทำแผนพัฒนาสามปียังมีประโยชน์อีก ดังนี้

1. ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานแบบมีทิศทางมุ่งตรงไปยังจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างสะดวกและเกิดผลดี
2. ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนงานโครงการ/กิจกรรม ตามความต้องการของประชาชน
3. ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถใช้แผนพัฒนาสามปี เป็นแนวทางการจัดทำเทศบัญญัติงบประมาณ
4. ทำให้งานในฝ่ายต่าง ๆ มีการประสานกันดี กิจกรรมที่ดำเนินมีความต่อเนื่องก่อให้เกิดความเป็นระเบียบในงานต่าง ๆ ที่ทำ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่าง ๆ อย่างคุ้มค่า นับว่าเป็นการลงทุนที่ดี ก่อให้เกิดความประหยัดกับองค์กร
5. ทำให้ประชาชนได้ทราบล่วงหน้าว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะดำเนินกิจกรรมอะไรบ้างเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการติดตามตรวจสอบและการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปด้วยความถูกต้องโปร่งใส

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สิริพัฒน์ ลภกิจิต (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนตำบล อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านชุมชน และปัจจัยด้านองค์กร (อบต.) มีความสัมพันธ์ และมีผลต่อการตัดสินใจต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงาน อบต. ซึ่งหากระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรมใดสูงก็จะพบว่าระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรมอื่นสูงตามกันด้วย การมีส่วนร่วมส่วนใหญ่เป็นเพียงการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ในขณะที่การมีส่วนร่วมการตัดสินใจเชิงนโยบายและการตรวจสอบการดำเนินงานของ อบต. อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ส่วนปัจจัยหรือสาเหตุที่ทำให้ประชาชนตัดสินใจเข้ามาร่วมงานกับ อบต. พบว่า ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ การเป็นเจ้าของที่ของประชาชน อาสาสมัครด้วยใจ มีความรู้ความสามารถ กล้าพูดกล้าแสดงความคิดเห็น เป็นที่เคารพนับถือคนในชุมชน มีทักษะและประสบการณ์ เป็นประโยชน์กับตนเองและชุมชน ส่วนปัจจัยด้านชุมชน ได้แก่ ชุมชนให้การสนับสนุนและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม เลือกลงให้เป็นตัวแทนชุมชน ชุมชนมีความสามัคคี และมีกลุ่มต่าง ๆ ที่ให้การสนับสนุนและผลักดันการมีส่วนร่วม ส่วนปัจจัยด้านองค์กร ได้แก่ อบต. ดำเนินไปตามกฎระเบียบ เอาใจใส่กระตือรือร้นในการแก้ปัญหา มีประชาพิจารณ์ประชาคมหมู่บ้าน สำหรับตัวแบบตัดสินใจพบว่า ทั้ง 3 กลุ่ม มีการตัดสินใจแบบมีเหตุผล มีระดับความถี่มากที่สุด รองลงมาคือ

การตัดคลื่นใจแบบผสม การตัดคลื่นใจแบบกลุ่ม ตัวแบบผู้นำ ตัวแบบสถาบัน ตัวแบบค่อยเป็นค่อยไป และท้ายสุดตัวแบบ ถึงขยะ สาเหตุที่คนตัดคลื่นใจไม่เข้ามีส่วนร่วมเป็นปัจจัยด้านบุคคล คือ ในเรื่องการศึกษาความรู้ทักษะประสบการณ์ ความคิดหรือปม (Stigmatizations) ของประชาชนที่คิดว่าตัวเอง ไม่สำคัญ ไม่ใช่หน้าที่ ไม่มีเวลา ขาดโอกาสการประกอบอาชีพ ส่วนปัจจัยด้านชุมชน เป็นปัญหาที่ชุมชนขาดความสามัคคี มีความขัดแย้งกัน ส่วนปัจจัยด้านองค์กร เป็นปัญหาความโปร่งใสและความเป็นธรรมาภิบาลของ อบต. เมื่อวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) พบว่า การมีส่วนร่วม มีปัจจัยสำคัญ คือ ความมีหน้าตาสังคม จิตสาธารณะ การดำเนินงานของ อบต. และการเป็นเพศชาย

รัชชานนท์ สิงห์คำ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนในเขตอำเภอภูดง จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภูดง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และไม่แตกต่างกัน
2. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภูดง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามอายุ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
3. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภูดง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
4. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภูดง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามอาชีพ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
5. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภูดง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามระดับรายได้ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
6. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอภูดง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

7. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอภูดง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามสถานภาพคณะกรรมการ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

8. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอภูดง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

9. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอภูดง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามประสบการณ์ในการจัดทำแผน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ยุทธนา แดงนุ้ย (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาเทศบาลโดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติ/ดำเนินการและด้านการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผลอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยพบว่าตัวแปรระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่ม และระยะเวลาที่พักอาศัยไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาเทศบาล ส่วนตัวแปรความรู้ความเข้าใจในแผนพัฒนามีผลต่อการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาเทศบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจในแผนพัฒนา อยู่ในระดับสูงมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาเทศบาลกำแพงมากที่สุด รองลงมาคือ ประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจในแผนพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง โดยประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจในแผนพัฒนาอยู่ในระดับต่ำ มีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ชนิกา พันล้อม (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลแม่แจ่ม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสามปี และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของประชาชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนยังไม่ให้ความสนใจในกิจกรรมของเทศบาลเท่าที่ควร การแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นเกิดความล่าช้า ไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลแม่แจ่ม คือ เพศ อายุ และอาชีพของประชาชน

สำหรับปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลแม่แจ่ม คือ ระดับการศึกษาและการมีตำแหน่งหน้าที่ทางสังคมในท้องถิ่น ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลแม่แจ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย

วีระชัย คำล้าน (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบัวงาม อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า

1. ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 55.68 อยู่ในช่วงอายุไม่เกิน 30 ปี ร้อยละ 40.34 จบการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษา ร้อยละ 44.32 สมรสแล้ว ร้อยละ 59.38 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 60.23 และมีรายได้เฉลี่ยต่อปีไม่เกิน 10,000 บาทต่อปี ร้อยละ 42.61

2. จากผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการร่วมตัดสินใจ รองลงมา คือ ด้านการกำกับติดตามผล และด้านการร่วมรับประโยชน์ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการร่วมดำเนินการ

อาดิษฐ์ อินทจักร์ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ตำบลเวียงพร้าว อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี โดยภาพรวมยังอยู่ในระดับน้อย ทั้งในลักษณะการมีส่วนร่วมเพื่อการตัดสินใจ ลักษณะการมีส่วนร่วมในการนำแผนไปปฏิบัติ และลักษณะการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีเพียงแต่ลักษณะการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์เท่านั้นที่การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเกิดจากการที่ประชาชนยังไม่รู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง มีเพียงแต่การเข้าร่วมประชุม ประชาคม และเสนอแผนงานหรือโครงการแล้วรอรับผลประโยชน์จากการดำเนินการเท่านั้น ปัญหาและอุปสรรคเกิดจากประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการจัดทำแผนพัฒนาจากเทศบาลไม่เพียงพอ ตลอดจนประชาชนยังไม่ให้ความสนใจในการจัดทำแผนพัฒนาจากเทศบาลเท่าที่ควร เพราะคิดว่าเป็นหน้าที่ของตัวแทนชุมชนผู้บริหาร สมาชิกสภา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีความสำคัญมาก เนื่องจากจะทำให้การพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปตามนโยบายแล้ว ยังเป็นการขับเคลื่อนให้ท้องถิ่นมีการพัฒนา เพื่อสนองตอบความต้องการของชุมชนที่ต้องการให้มีการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในรูปแบบของการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้กรอกเอง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการศึกษาดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นหัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทนครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทนครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ทั้งหมด 18 หมู่บ้าน จำนวน 5,020 หลังคาเรือน (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2554 :สำนักงานบริหารการทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลแม่กา)

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย หัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทนครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ทั้งหมด 18 หมู่บ้าน จำนวน 5,020 หลังคาเรือน ได้คำนวณตามหลักการแปรผันร่วมกันระหว่างขนาดกลุ่มของตัวอย่างกับความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการสุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane โดยกำหนดความเชื่อมั่น 95% และยอมให้เกิดความผิดพลาดในการสุ่มได้ $\pm 5\%$ หรือ 0.05

$$\text{จากสูตร} \quad n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

$$n = \text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง}$$

$$N = \text{จำนวนประชากรทั้งหมดที่ต้องศึกษา}$$

$$e = \text{ค่าความคลาดเคลื่อน}$$

แทนค่าตามสมการ ได้ดังนี้

$$n = \frac{5,020}{1 + 5,020(0.05)^2}$$

$$n = \frac{5,020}{1 + 12.55}$$

$$n = \frac{5,020}{13.55}$$

$$n = 370$$

จากสูตรข้างต้นทำให้กลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้ ได้แก่ หัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทนครัวเรือนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ทั้งหมด 18 หมู่บ้าน จำนวน 5,020 คน และในการเก็บแบบสอบถามจริงได้ทั้งหมด จำนวน 370 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้เครื่องมือแบบสอบถามปลายปิด (Close-ended Question) และปลายเปิด (Open-ended Question) ที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้นเอง เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ซึ่งเก็บข้อมูลจากหัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทนครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลแม่กา จำนวน 370 คน โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบตัวเลือก (Checklist) จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติ/ดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล เป็นคำถามแบบปลายปิด จำนวน 24 ข้อ โดยประยุกต์จากมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

การมีส่วนร่วมมากที่สุด	5	คะแนน
การมีส่วนร่วมมาก	4	คะแนน
การมีส่วนร่วมปานกลาง	3	คะแนน
การมีส่วนร่วมน้อย	2	คะแนน
การมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	1	คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนา

เทศบาลตำบลแม่กา โดยแบ่งปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติ ด้านการติดตามประเมินผล และด้านการรับผลประโยชน์

การตรวจสอบเครื่องมือ

การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่สร้างให้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระตรวจสอบและนำไปปรับปรุง
2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปตรวจสอบคุณภาพ ด้านความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องของแบบสอบถามและวัตถุประสงค์ในการศึกษา โดยใช้เทคนิคการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC) รวมทั้งแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
3. ปรับปรุงแบบสอบถามตามที่คณะผู้เชี่ยวชาญแนะนำ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผนงานวิจัย

1. ศึกษาและตรวจสอบข้อมูลทุติยภูมิต่าง ๆ ที่มีอยู่ว่าเพียงพอหรือไม่
2. จัดหาข้อมูลทุติยภูมิต่าง ๆ เพิ่มเติม

ขั้นตอนที่ 2

1. จัดทำโครงร่างการวิจัย
2. การออกแบบสอบถาม ทดสอบแบบสอบถาม และปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

ขั้นตอนที่ 4 สรุปวิเคราะห์ข้อมูลและรายงาน

1. ตรวจสอบแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้
2. จัดทำข้อมูลและประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
3. จัดทำบทวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย
4. จัดทำรูปเล่มรายงานผลการวิจัยและตรวจสอบข้อผิดพลาดต่าง ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ ผู้ศึกษาจะทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับก่อนลงรหัสข้อมูล จากนั้นจึงนำข้อมูลทั้งหมดไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทำการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา

การวิเคราะห์ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้เกณฑ์ในการแบ่งระดับการมีส่วนร่วม ตามแนวคิดของเบส. 1977 : 174 (อ้างถึงใน อัจฉรา เวชศาสตร์. 2547 : 33) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง การมีส่วนร่วมระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง การมีส่วนร่วมระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง การมีส่วนร่วมระดับสูง

3. การทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบ เอฟเทส (F – test) สำหรับตัวแปร ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่ม ระยะเวลาที่พักอาศัย

4. ข้อมูลความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2554 ถึงเดือนมีนาคม 2555

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่องการเมืองมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ค่าร้อยละ (Percentage) และการทดสอบเอฟเทส (F – test)

ผู้ศึกษาวิจัยจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
f	แทน	ค่าความถี่ (Frequency)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที (t – test)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าเอฟ (F – test)
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกยกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกยกกำลังสองของคะแนน (Mean of Square)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมติดตามและประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ตามตัวแปร ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่ม ระยะเวลาที่พักอาศัย

ตอนที่ 4 รวบรวมปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง n = 370

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	250	67.57
หญิง	120	32.43
รวมทั้งสิ้น	370	100
อายุ		
18 – 30 ปี	40	10.81
31 – 40 ปี	104	28.11
41 – 50 ปี	130	35.14
51 – 60 ปี	73	19.73
61 ปีขึ้นไป	23	6.22
รวมทั้งสิ้น	370	100

ตาราง 1 (ต่อ)		n = 370	
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ	
ระดับการศึกษา			
ประถมศึกษา	139	37.57	
มัธยมศึกษาตอนต้น	82	22.16	
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	95	25.68	
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	17	4.59	
ปริญญาตรี	29	7.84	
สูงกว่าปริญญาตรี	8	2.16	
รวมทั้งสิ้น	370	100	
การเป็นสมาชิกกลุ่ม			
เป็น	216	58.38	
ไม่เป็น	154	41.62	
รวมทั้งสิ้น	370	100	
ระยะเวลาที่พักอาศัย			
ไม่เกิน 5 ปี	20	5.41	
6 – 10 ปี	35	9.46	
มากกว่า 10 ปี	315	85.14	
รวมทั้งสิ้น	370	100	
มีบทบาทสำคัญในการนำเสนอปัญหา			
ใช่	273	73.78	
ไม่ใช่	97	26.22	
รวมทั้งสิ้น	370	100	
เปิดโอกาสให้ประชาชนเสนอข้อมูลปัญหา			
ใช่	308	83.24	
ไม่ใช่	62	16.76	
รวมทั้งสิ้น	370	100	

จากตาราง 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 67.57 และเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 32.43 ด้านอายุกลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วง 41 – 50 ปี มากที่สุด

คิดเป็นร้อยละ 35.14 รองลงมาคือ 31–40 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.11 และน้อยที่สุดคือ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.22 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับประถมศึกษา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.57 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 25.68 และน้อยที่สุด คือ สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 2.16 การเป็นสมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่ เป็นสมาชิกกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 58.38 ระยะเวลาที่พักอาศัย มากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 85.14 รองลงมา คือ ระยะเวลาที่พักอาศัยตั้งแต่ 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.46 และน้อยที่สุด คือ พักอาศัยอยู่ไม่เกิน 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.41 การมีบทบาทสำคัญในการนำเสนอปัญหา ความต้องการ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.78 และการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการนำเสนอข้อมูลปัญหา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.24

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนา เทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมติดตามและประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์

ตาราง 2 แสดงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล

ตำบลแม่กา จำแนกรายด้าน

ด้าน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน	3.63	.784	ปานกลาง
2. การมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติ	3.31	.736	ปานกลาง
3. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	3.24	.596	ปานกลาง
4. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์	3.21	.690	ปานกลาง
รวม	3.35	.523	ปานกลาง

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ตำบลแม่กา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.35$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ากลุ่ม ตัวอย่างมีส่วนร่วมในการวางแผน ในการร่วมปฏิบัติ ในการติดตามและประเมินผล ร่วมรับ ผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในการวางแผน มากที่สุด ($\bar{x} = 3.63$) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติ ($\bar{x} = 3.31$) การมีส่วนร่วมในการติดตามและ ประเมินผล ($\bar{x} = 3.24$) ส่วนการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ น้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.21$)

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา

ระดับการมีส่วนร่วม	จำนวนคน	ร้อยละ
ต่ำ (1.00 – 2.33)	0	0.00
ปานกลาง (2.34 – 3.66)	370	100.00
สูง (3.67 – 5.00)	0	0.00
รวม	370	100

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กาอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 100

ตาราง 4 แสดงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน จำแนกรายข้อ

การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การเข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้านเพื่อรวบรวมปัญหาความต้องการของชุมชนและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาในชุมชน	3.89	1.350	สูง
2. การตอบแบบสอบถามปัญหาความต้องการในชุมชน	3.54	.879	ปานกลาง
3. การแสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล	3.58	.883	ปานกลาง
4. การเสนอความต้องการของตัวเองและชุมชน	3.57	.90	ปานกลาง
5. ความคิดเห็นของท่านได้รับการนำไปใช้ในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ตามแผนปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลแม่กา	3.57	.823	ปานกลาง
รวม	3.63	.772	ปานกลาง

จากตาราง 4 กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา ด้านการวางแผน เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การเข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้านเพื่อรวบรวม

ปัญหาความต้องการของชุมชน และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาในชุมชน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง ซึ่งมากที่สุด ($\bar{x} = 3.59$) รองลงมาคือ การแสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.58$) และการตอบแบบสอบถาม ปัญหาความต้องการในชุมชน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.54$)

ตาราง 5 แสดงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล

ตำบลแม่กา ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติ จำแนกรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
6. ท่านเสียสละเวลา แรงงาน ในการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาล	3.59	.981	ปานกลาง
7. ท่านร่วมเป็นคณะกรรมการในโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาล	3.04	1.107	ปานกลาง
8. ท่านร่วมกิจกรรมด้านสาธารณสุข เช่น การรณรงค์ป้องกันโรคติดต่อต่าง ๆ การทิ้งขยะอย่างถูกวิธี และการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน เป็นต้น	3.59	.918	ปานกลาง
9. ท่านได้ร่วมงานจัดการแข่งขันกีฬาเทศบาล เช่น เป็นคณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬา	2.78	1.226	ปานกลาง
10. ท่านได้ไปศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาตนเอง และกลุ่ม	3.13	1.223	ปานกลาง
11. ท่านและคนในชุมชนของท่านช่วยเหลืองานพัฒนาของเทศบาล	3.40	.888	ปานกลาง
12. ท่านและคนในชุมชนของท่านช่วยสอดส่องดูแลชุมชน และแจ้งเตือนภัยต่าง ๆ	3.62	.834	ปานกลาง
รวม	3.31	.734	ปานกลาง

จากตาราง 5 กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา ด้านการปฏิบัติ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด คนในชุมชนของช่วยเหลืองาน ดูแลชุมชน และแจ้งเตือนภัยต่าง ๆ มีส่วนร่วมมากที่สุด

($\bar{x} = 3.62$) รองลงมาคือ การเสียสละเวลา แรงงาน ในการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาล และการร่วมกิจกรรมด้านสาธารณสุข เช่น การรณรงค์ป้องกันโรคติดต่อต่าง ๆ การทิ้งขยะอย่างถูกวิธี และการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน เป็นต้น ทั้งสองข้อมีค่าเฉลี่ยสำหรับการมีส่วนร่วมเท่ากัน ($\bar{x} = 3.59$) และการได้ร่วมงานจัดการแข่งขันกีฬาเทศบาล เช่น การเป็นคณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬา น้อยที่สุด ($\bar{x} = 2.78$)

ตาราง 6 แสดงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล

ตำบลแม่กา ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล จำแนกรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	\bar{x}	S.D.	ระดับ
13. ท่านได้ให้ข้อมูล และตอบแบบสอบถาม เพื่อประเมินโครงการตามแผนพัฒนา	3.22	.761	ปานกลาง
14. ท่านเสนอความคิดเห็นต่อเทศบาลในการดำเนินงานแผนพัฒนาเทศบาลว่า ขั้นตอนใดที่ควรปรับปรุง	3.22	.900	ปานกลาง
15. ท่านได้ติดตามผลการดำเนินงานโครงการในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	3.31	.949	ปานกลาง
16. ท่านได้มีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงในการดำเนินโครงการในครั้งต่อไป	3.23	.748	ปานกลาง
17. ท่านได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาผลการประเมินความสำเร็จของโครงการที่ได้ดำเนินไปแล้ว ตามแผนปฏิบัติการประจำปี	3.20	.708	ปานกลาง
รวม	3.24	.598	ปานกลาง

จากตาราง 6 กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา ด้านการติดตามและประเมินผล เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด การติดตามผลการดำเนินงานโครงการในชุมชนอย่างสม่ำเสมอมีส่วนร่วมมากที่สุด ($\bar{x} = 3.31$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงในการดำเนินโครงการในครั้งต่อไป ($\bar{x} = 3.23$) และการมีส่วนร่วมในการพิจารณาผลการประเมินความสำเร็จของโครงการที่ได้ดำเนินไปแล้ว ตามแผนปฏิบัติการประจำปี น้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.20$)

ตาราง 7 แสดงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล
ตำบลแม่กา ด้านการมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติ จำแนกรายข้อ

การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตาม	\bar{X}	S.D.	ระดับ
18. ท่านและคนในชุมชนได้รับบริการที่ดีจากเทศบาล	3.64	2.684	ปานกลาง
19. ท่านและคนในชุมชนของท่านมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	3.29	.787	ปานกลาง
20. ท่านและคนในชุมชนของท่านไม่เดือดร้อนในเรื่องน้ำท่วมขัง	3.07	.943	ปานกลาง
21. ท่านและคนในชุมชนของท่านได้ใช้ลานกีฬาในชุมชน	2.85	1.181	ปานกลาง
22. ท่านหรือคนในครอบครัวได้รับการจัดสวัสดิการ การสงเคราะห์ด้านต่าง ๆ จากการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาล	3.11	.850	ปานกลาง
23. ท่านหรือสมาชิกในครอบครัวได้รับการอบรมสัมมนา ส่งเสริมศาสนา วัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น	3.19	.818	ปานกลาง
24. ท่านหรือคนในชุมชนได้รับข่าวสารของเทศบาล	3.31	.899	ปานกลาง
รวม	3.21	.665	ปานกลาง

จากตาราง 7 กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา ด้านการรับผลประโยชน์ เมื่อพิจารณาจากข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด คนในชุมชนได้รับบริการที่ดีจากเทศบาล มีส่วนร่วมมากที่สุด ($\bar{x} = 3.64$) รองลงมาคือ สมาชิกในครอบครัวได้รับการอบรม สัมมนา ส่งเสริมศาสนา วัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น ($\bar{x} = 3.31$) และการมีส่วนร่วมในการได้ใช้ลานกีฬาในชุมชน น้อยที่สุด ($\bar{x} = 2.85$)

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ตามตัวแปร ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่ม และระยะเวลาที่พักอาศัย

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา
เทศบาลตำบลแม่กา ตามตัวแปรระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (N=370)	\bar{X}	S.D.
ประถมศึกษา	139	3.32	.552
มัธยมศึกษาตอนต้น	82	3.27	.553
มัธยมศึกษาตอนปลาย	95	3.44	.506
อนุปริญาตรีหรือเทียบเท่า	17	3.32	.243
ปริญาตรี	29	3.27	.453
สูงกว่าปริญาตรี	8	3.83	.061

จากตาราง 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับสูงกว่าปริญาตรีมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กามากที่สุด ($\bar{X} = 3.83$) รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ($\bar{X} = 3.44$) ส่วนการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และปริญาตรี ซึ่งทั้งสองระดับการศึกษามีค่าเฉลี่ยสำหรับการมีส่วนร่วมเท่ากัน น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.27$)

ตาราง 9 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา ตามตัวแปร ระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F	sig
ระหว่างกลุ่ม	3.461	5	.692	2.578	.026
ภายในกลุ่ม	97.741	364	.269		
รวม	101.202	369			

จากตาราง 9 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กาแตกต่างกัน ผู้ศึกษาใช้ค่าสถิติ F-Test มาทดสอบสมมติฐาน และกำหนดค่าความเชื่อมั่น (ระดับนัยสำคัญ) ที่ 0.05 พบว่าค่า $F = 2.578$ ค่า $DF = 5$ และค่า $sig = 0.026$ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 แสดงว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กาแตกต่างกัน

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา
เทศบาลตำบลแม่กา ตามตัวแปร การเป็นสมาชิกกลุ่ม

การเป็นสมาชิกกลุ่ม	จำนวน (N=370)	\bar{X}	S.D.
เป็น	216	3.42	.511
ไม่เป็น	154	3.24	.523

จากตาราง 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา
เทศบาลตำบลแม่กามากที่สุด ($\bar{x} = 3.42$)

ตาราง 11 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา ตามตัวแปร การเป็นสมาชิกกลุ่ม

แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F	sig
ระหว่างกลุ่ม	2.969	1	2.969	11.123	.026
ภายในกลุ่ม	98.233	368	.267		
รวม	101.202	369			

จากตาราง 11 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกกลุ่ม มีระดับการมีส่วนร่วมในการ
จัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กาแตกต่างกัน ผู้ศึกษาใช้ค่าสถิติ F-Test มาทดสอบ
สมมติฐาน และกำหนดค่าความเชื่อมั่น (ระดับนัยสำคัญ) ที่ 0.05 พบว่าค่า F = 11.123 ค่า DF = 1
และค่า sig = 0.026 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05
แสดงว่า การเป็นสมาชิกกลุ่มของประชาชน มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา
เทศบาลตำบลแม่กา

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา
เทศบาลตำบลแม่กา ตามตัวแปร ระยะเวลาที่พักอาศัย

ระยะเวลาที่พักอาศัย	จำนวน (N=370)	\bar{X}	S.D.
ไม่เกิน 5 ปี	20	3.68	.826
6 – 10 ปี	35	3.30	.478
มากกว่า 10 ปี	315	3.33	.498

จากตาราง 12 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาที่พักอาศัยไม่เกิน 5 ปี มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กามากที่สุด ($\bar{x} = 3.68$) รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาพักอาศัยมากกว่า 10 ปี ($\bar{x} = 3.33$) และกลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลา พักอาศัย 6 – 10 ปี มีส่วนร่วมน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.30$)

ตาราง 13 แสดงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา ตามตัวแปร ระยะเวลาที่พักอาศัย

แหล่งความแปรปรวน	SS	DF	MS	F	sig
ระหว่างกลุ่ม	2.371	2	1.185	4.402	.013
ภายในกลุ่ม	98.832	367	.269		
รวม	101.202	369			

จากตาราง 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยที่ต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กาแตกต่างกัน ผู้ศึกษาใช้ค่าสถิติ F-Test มาทดสอบสมมติฐาน และกำหนดค่าความเชื่อมั่น (ระดับนัยสำคัญ) ที่ 0.05 พบว่าค่า F = 4.402 ค่า DF = 2 และค่า sig = 0.013 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 แสดงว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาที่พักอาศัยในเขตเทศบาลต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กาแตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา จากการรวบรวมปัญหาจากแบบสอบถามปลายเปิด ดังนี้

4.1 ด้านการวางแผน

ปัญหาอุปสรรค

ประชาชนในพื้นที่ขาดการมีส่วนร่วม ขาดความรู้ ไม่มีเวลาเข้าร่วมในการวางแผน และไม่ให้ความสนใจในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล จำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยังมีส่วนน้อย

ข้อเสนอแนะ

เทศบาลควรประชาสัมพันธ์การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ ให้ความรู้ ความเข้าใจอย่างชัดเจน และกำหนดวัน เวลา การจัดทำแผนที่แน่นอน เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการวางแผน

4.2 ด้านการปฏิบัติ

ปัญหาอุปสรรค

ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน เนื่องจากประชาชนไม่เข้าใจ และไม่สามารถรับรู้แผนพัฒนาเทศบาล ที่ได้กำหนดขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้นำชุมชนหรือประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนให้มีประสิทธิภาพ แนะนำในการร่วมปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ให้เข้าใจ ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มประชาชน ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ และควรปฏิบัติในวันหยุด

4.3 ด้านการรับผลประโยชน์

ปัญหาอุปสรรค

ประชาชนไม่ได้รับผลประโยชน์อย่างสูงสุดและไม่ทั่วถึง ตามแผนที่กำหนดขึ้น โครงการที่ลงไปสู่หมู่บ้าน เช่น การสร้างถนนไม่มีคุณภาพ น้ำท่วมขังบนถนนเป็นจุด ๆ

ข้อเสนอแนะ

ควรให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์ตามแผนอย่างสูงสุดและทั่วถึง เช่น การก่อสร้างถนน ควรมีช่างจากเทศบาลไปดูแลการก่อสร้าง และมีการวัดระดับของผิวถนนให้ได้มาตรฐาน

4.4 ด้านการติดตามประเมินผล

ปัญหาอุปสรรค

ขาดการประเมินผลในชุมชน ขาดการลงพื้นที่เพื่อสำรวจผลการดำเนินงานที่วางไว้ ประชาชน และคณะกรรมการติดตามประเมินผล โครงการต่าง ๆ ไม่มีการติดตามอย่างต่อเนื่อง จะเป็นกรรมการชุดเดิม ประชาชนไม่ทราบรายละเอียดโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถติดตามประเมินผลได้

ข้อเสนอแนะ

เทศบาลควรจัดเจ้าหน้าที่หรือแต่งตั้งคณะทำงานในภาคประชาชนลงพื้นที่ติดตามประเมินผลการดำเนินงานในชุมชนอย่างต่อเนื่อง และประชาสัมพันธ์กิจกรรมโครงการต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับรู้ เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมตรวจสอบ และควรมีแบบสอบถามให้ประชาชนได้มีการแสดงความคิดเห็นในด้านการจัดทำแผนพัฒนาและการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของเทศบาล

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษา เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา และเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ซึ่งกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทนครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลแม่กา ทั้งหมด 18 หมู่บ้าน จำนวน 5,020 หลังคาเรือน และมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 370 คน ได้คำนวณตามหลักการแปรผันร่วมกันระหว่างขนาดกลุ่มของตัวอย่างกับความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการสุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane โดยกำหนดความเชื่อมั่น 95% และยอมให้เกิดความผิดพลาดในการสุ่มได้ $\pm 5\%$ หรือ 0.05 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา

การวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทำการวิเคราะห์ตามลำดับ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบเอฟเทส (F – test)

สรุปผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 67.57 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 32.43 ด้านอายุกลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วง 41 – 50 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.14 รองลงมาคือ 31– 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.11 และน้อยที่สุดคือ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ

6.22 ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับประถมศึกษา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.57 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 25.68 และน้อยที่สุด คือ สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 2.16 การเป็นสมาชิกกลุ่ม ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 58.38 ระยะเวลาที่พักอาศัย มากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 85.14 รองลงมา คือ ระยะเวลาที่พักอาศัยตั้งแต่ 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.46 และน้อยที่สุด คือ พักอาศัยอยู่ไม่เกิน 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.41 การมีบทบาทสำคัญในการนำเสนอปัญหาความ ต้องการ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 73.78 และการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการนำเสนอข้อมูลปัญหา มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.24

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.35$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการวางแผน ในการร่วมปฏิบัติ ในการติดตามและประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในการวางแผน มากที่สุด ($\bar{x} = 3.63$) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการร่วม ปฏิบัติ ($\bar{x} = 3.31$) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ($\bar{x} = 3.24$) ส่วนการมีส่วนร่วม รับผลประโยชน์ น้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.21$)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา เทศบาลตำบลแม่กา ตามตัวแปร ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่ม และระยะเวลา ที่พักอาศัย ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กาแตกต่างกัน ตามสมมติฐาน

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกกลุ่ม มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ตำบลแม่กาแตกต่างกัน ตามสมมติฐาน

กลุ่มตัวอย่างที่พักอาศัยที่ต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา เทศบาลตำบลแม่กาแตกต่างกัน ตามสมมติฐาน

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา สรุปผลได้ ดังนี้

ด้านการวางแผน

ปัญหา คือ ประชาชนในพื้นที่ขาดการมีส่วนร่วม ขาดความรู้ ไม่มีเวลาเข้าร่วมในการวางแผน และไม่ให้ความสนใจในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลจำนวนประชาชนที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนยังมีส่วนน้อย

ข้อเสนอแนะ คือ เทศบาลควรประชาสัมพันธ์การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ ให้ความรู้ ความเข้าใจอย่างชัดเจน และกำหนดวัน เวลา การจัดทำแผนที่แน่นอน เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการวางแผน

ด้านการปฏิบัติ

ปัญหา คือ ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน เนื่องจากประชาชนไม่เข้าใจ และไม่สามารถรับรู้แผนพัฒนาเทศบาลที่ได้กำหนดขึ้น

ข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้นำชุมชนหรือประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนให้มีประสิทธิภาพ แนะนำในการร่วมปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ให้เข้าใจ ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มประชาชน ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ และควรปฏิบัติวันหยุด

ด้านการรับผลประโยชน์

ปัญหา คือ ประชาชนไม่ได้รับผลประโยชน์อย่างสูงสุด และไม่ทั่วถึงตามแผนที่กำหนดขึ้น โครงการที่ลงไปสู่หมู่บ้าน เช่น การสร้างถนนไม่มีคุณภาพ น้ำท่วมขังบนถนนเป็นจุด ๆ

ข้อเสนอแนะ คือ ควรให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์ตามแผนอย่างสูงสุด และทั่วถึง เช่น การก่อสร้างถนนควรมีช่างจากเทศบาลไปดูแลการก่อสร้าง และมีการวัดระดับของผิวถนนให้ได้มาตรฐาน

การติดตามประเมินผล

ปัญหา คือ ขาดการประเมินผลในชุมชน ขาดการลงพื้นที่เพื่อสำรวจผลการดำเนินงานที่วางไว้ ประชาชน และคณะกรรมการติดตามประเมินผล โครงการต่าง ๆ ไม่มีการติดตามอย่างต่อเนื่อง ประชาชนไม่ทราบรายละเอียดโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถติดตามประเมินผลได้

ข้อเสนอแนะ คือ เทศบาลควรจัดเจ้าหน้าที่หรือแต่งตั้งคณะทำงานในภาคประชาชนลงพื้นที่ติดตามประเมินผลการดำเนินงานในชุมชนอย่างต่อเนื่อง และประชาสัมพันธ์กิจกรรมโครงการต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับรู้ เพื่อให้ประชาชนได้ร่วมตรวจสอบ และควรมีแบบสอบถามให้ประชาชนได้มีการแสดงความคิดเห็นในด้านการจัดทำแผนพัฒนาและการดำเนินงานตามแผนพัฒนาของเทศบาล

อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษา เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา อภิปรายผลได้ดังนี้

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับวีระชัย คำล้าน (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบัวงาม อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับชนิกา พันธุ์ล้อม (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลแม่แจ่ม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสามปี และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของประชาชนโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ประชาชนยังไม่ให้ความสนใจในกิจกรรมของเทศบาลเท่าที่ควร การแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นเกิดความล่าช้า ไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลแม่แจ่ม คือ เพศ อายุ และอาชีพของประชาชน สำหรับปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลแม่แจ่ม คือ ระดับการศึกษาและการมีตำแหน่งหน้าที่ทางสังคมในท้องถิ่น ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลแม่แจ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับรัชชานนท์ สิงห์คำ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนในเขตอำเภอกุฉินชัย จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกุฉินชัย จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลางและไม่แตกต่างกัน ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกุฉินชัย จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอกุฉินชัย จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามระยะเวลา ที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่น โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งขัดแย้งกับอาดิษฐ์ อินทจักร์

(2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ตำบลเวียงพร้าว อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี โดยภาพรวมยังอยู่ในระดับน้อย ทั้งในลักษณะการมีส่วนร่วมเพื่อการตัดสินใจ ลักษณะการมีส่วนร่วมในการนำแผนไปปฏิบัติ และลักษณะ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีเพียงแต่ลักษณะการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์เท่านั้น ที่การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเกิดจากการที่ประชาชนยังไม่รู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง มีเพียงแต่การเข้าร่วมประชุม ประชาคม และเสนอแผนงานหรือโครงการแล้วรอรับผลประโยชน์จากการดำเนินการเท่านั้น ปัญหาและอุปสรรคเกิดจากการที่ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการจัดทำแผนพัฒนาจากเทศบาล ไม่เพียงพอ ตลอดจนประชาชนยังไม่ให้ความสนใจในการจัดทำแผนพัฒนาจากเทศบาลเท่าที่ควร เพราะคิดว่าเป็นหน้าที่ของตัว แทนชุมชน ผู้บริหาร สมาชิกสภา และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ขัดแย้งกับสิริพัฒน์ ลากิจิต (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อ การตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านชุมชน และปัจจัยด้านองค์การบริหารส่วนตำบล มีความสัมพันธ์ และมีผลต่อการตัดสินใจต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งหากระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรมใดสูงก็จะพบว่าระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรมอื่น สูงตามกันด้วย ขัดแย้งกับ ยุทธนา แดงนุ้ย (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาเทศบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติ/ดำเนินการและด้านการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล อยู่ในระดับสูง ส่วนด้านการมีส่วนร่วม ในการรับผลประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกกลุ่ม และระยะเวลาที่พักอาศัย ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาเทศบาล ส่วนตัวแปรความรู้ความเข้าใจในแผนพัฒนา มีผลต่อการมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาเทศบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจในแผนพัฒนา อยู่ในระดับสูงมีส่วนร่วมในแผนพัฒนาเทศบาลกำแพงมากที่สุด รองลงมาคือ ประชาชน ที่มีความรู้ความเข้าใจในแผนพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง โดยประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจในแผนพัฒนาอยู่ในระดับต่ำมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

สาเหตุที่ทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากเทศบาลตำบลแม่กา มีการประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่ทั่วถึงและไม่ต่อเนื่อง ทำให้ประชาชนไม่ทราบ

ประชาชนไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จึงทำให้ประชาชนเข้าร่วม แสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลไม่มากเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล เทศบาลควร มีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง มีจิตสำนึกในการรักถิ่นกำเนิด ให้ความสำคัญ ให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. เทศบาลควรประชาสัมพันธ์การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล การดำเนินงานและผล การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการของเทศบาล ให้ผู้นำชุมชน ประชาชนทราบอย่างทั่วถึง เป็นประจำ และต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา เทศบาลตำบลแม่ก่ากับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีพื้นที่ใกล้เคียง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิตติศักดิ์ มากมี. (2548). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล 5 ปี กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งพอ อำเภอชะอำน้อย จังหวัดสงขลา. ภาควิชาสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2527). การบริหารงานพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ชนิกา พันธุ์อม. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลแม่แจ่ม อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ ปร.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- ไชย พรหมศรี. (2533). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่อเนื่องของสมาชิกศูนย์เยาวชนตำบล อำเภอมาบฉด จังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา.
- ดิเรก ฤกษ์สาหร่าย. (2527). การพัฒนาชนบท : เน้นหนักการพัฒนาสังคมและแนวความคิดจำเป็นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ดุสิตา แก้วสมบุญ. (2545). การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ปร.ม., มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา.
- เทศบาลตำบลแม่กา. (2554). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา (2555 – 2559). สำนักปลัดเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอพะเยา จังหวัดพะเยา.
- เทศบาลตำบลแม่กา. (2554). แผนพัฒนาสามปี (2555-2557). สำนักปลัดเทศบาลตำบลแม่กา อำเภอพะเยา จังหวัดพะเยา.
- นที ดิษฐบรรจง. (2546). การมีส่วนร่วมของประชาคมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนาจอมเทียน อำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี. ปร.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศน์. (2527). “กลวิธี แนวทาง วิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาชนบท” การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนา. กรุงเทพฯ : คัดดีโสภการพิมพ์.

- แนว โสติพันธ์. (2539). **การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาชุมชนของประชาชน**
ในชนบท: ศึกษากรณีในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.,
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา.
- ปกรณ์ ปรียากร. (2530). **ทฤษฎีและกลยุทธ์เกี่ยวกับการพัฒนา.** รป.ศ., สถาบันบัณฑิต
 พัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- ยุธนา แดงนุ้ย (2551). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในแผนพัฒนาเทศบาลตำบลกำแพง**
อำเภอละงู จังหวัดสตูล. ภาคนิพนธ์ ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.
 สงขลา.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2526). **หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชุมชน.** กรุงเทพมหานคร :
 โรงพิมพ์ไทยอนุเคราะห์ไทย.
- รัชชานนท์ สิงห์คำ (2552). **ปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ**
องค์การบริหารส่วนในเขตอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ รป.ม.,
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น.
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548. (2548, 17 ตุลาคม). **ราชกิจจานุเบกษา.** เล่มที่ 122
 (ตอนพิเศษ 115 ง) หน้า 46 – 57.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550. (2550, 24 สิงหาคม). **ราชกิจจานุเบกษา.**
 เล่ม 124 (ตอนที่ 47 ก) หน้า 28.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550. (2550, 24 สิงหาคม). **ราชกิจจานุเบกษา.**
 เล่ม 124 (ตอนที่ 47 ก) หน้า 115.
- วิรัตน์ ภูคะนองศรี, พ.ต.ท. (2537). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานตำรวจชุมชน**
สัมพันธ์ในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
 ปัตตานี.
- วีระชัย คำล้าน. (2550). **การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน**
ในเขตเทศบาลตำบลบัวงาม อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี. รายงาน
 การศึกษาอิสระ รป.ม., มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น.

- ศุภฤกษ์ ไรจนธรรม. (2532). **ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาโครงการสาธารณสุข : ศึกษาเฉพาะหมู่บ้านสาธารณสุขมูลฐานดีเด่นของจังหวัดนครศรีธรรมราช สงขลาและพัทลุง**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา.
- สฤษดี ธัญกิจจานุกิจ. (2547). **การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อม : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชน ในเขตเทศบาลนครตรัง**. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยทักษิณ. สงขลา.
- สิริพัฒน์ ลากจิต. (2550). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์ รบ.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อุบลราชธานี.
- สุวรรณา สาคร. (2543). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์: กรณีศึกษา อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ**. ภาคนิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อดิน รพีพัฒน์. (2527). **“การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย,” การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา**. กรุงเทพฯ: คัดดีโสภาคการพิมพ์.
- อวยชัย ชบา. (2530). **“ความหมาย ขอบข่าย และตัวแปรอิสระของการบริหารการพัฒนาชนบท,” ในการบริหารการพัฒนาชนบท**. หน้า 115-128. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา.
- อาดิษฐ์ อินทจักร์. (2552). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลเวียงพร้าว อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ รม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- Cohen, J.M. and Uphoff , N.T. Rural Development Participation : **Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation**. Rural Development Committee Center for International Studies , Cornell University , 1981.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา

อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

โดย นางอังคณาสิริ วงศ์ราษฎร์ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาเนโบายบยสาธาณะ มหาวิทยาลัยพะเยา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ทำขึ้น เพื่อสำรวจความคิดเห็นประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนา ปรับปรุง และเสนอแนะ ในการพัฒนาให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ แสดงถึงระดับของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมมากที่สุด 5 คะแนน

การมีส่วนร่วมมาก 4 คะแนน

การมีส่วนร่วมปานกลาง 3 คะแนน

การมีส่วนร่วมน้อย 2 คะแนน

การมีส่วนร่วมน้อยที่สุด 1 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา

3. ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ต้องระบุชื่อ – นามสกุล สำหรับคำตอบหรือความคิดเห็นใด ๆ จะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถาม จึงขอให้ท่านตอบแบบสอบถามตรงกับความเป็นจริง และขอคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

18 – 30 ปี

51 – 60 ปี

31 – 40 ปี

60 ปีขึ้นไป

41 – 50 ปี

3. ระดับการศึกษา

ระดับประถมศึกษา (ป.6)

ระดับมัธยมศึกษาอนุปริญญา หรือ ปวส.

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)

ระดับปริญญาตรี

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6)

สูงกว่าปริญญาตรี ระบุ.....

4. ท่านเป็นสมาชิกกลุ่ม ชมรม องค์กรที่เทศบาลจัดตั้งขึ้นหรือองค์กรที่ชุมชนรวมกลุ่มจัดตั้งขึ้น

เอง เช่น กลุ่มสตรี กลุ่ม อสม. กลุ่มร่ววงย่อนยุค กลุ่มผู้สูงอายุ เป็นต้น

เป็น

ไม่เป็น

5. ระยะเวลาที่ท่านพักอาศัยและมีชื่อในทะเบียนราษฎร

ไม่เกิน 5 ปี

6-10 ปี

มากกว่า 10 ปี

6. ท่านมีบทบาทสำคัญในการนำเสนอปัญหาความต้องการและแนวทาง การแก้ไขปัญหาและ

การพัฒนาในระดับชุมชนและทั้งเทศบาล

ใช่

ไม่ใช่

7. ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม

อย่างมากในการเสนอข้อมูลปัญหาความต้องการให้แก่เทศบาล

ใช่

ไม่ใช่

ตอนที่ 2 ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา
คำชี้แจง ท่านได้เข้าร่วมในกิจกรรมการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา มากน้อยเพียงใด

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
การมีส่วนร่วมในการวางแผน					
1. การเข้าร่วมประชุมประชาคมหมู่บ้านเพื่อรวบรวมปัญหาความต้องการของชุมชนและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาในชุมชน					
2. การตอบแบบสอบถามปัญหาความต้องการในชุมชน					
3. การแสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาล					
4. การเสนอความต้องการของตัวเองและชุมชน					
5. ความคิดเห็นของท่านได้รับการนำไปใช้ในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ตามแผนปฏิบัติงานของเทศบาลตำบลแม่กา					
การมีส่วนร่วมในการร่วมปฏิบัติตาม					
6. ท่านเสียสละเวลา แรงงาน ในการเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาล					
7. ท่านร่วมเป็นคณะกรรมการในโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาล					
8. ท่านร่วมกิจกรรมด้านสาธารณสุข เช่น การรณรงค์ป้องกันโรคติดต่อต่าง ๆ การทิ้งขยะอย่างถูกวิธี และการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน เป็นต้น					
9. ท่านได้ร่วมงานจัดการแข่งขันกีฬาเทศบาล เช่น เป็นคณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬา					

การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
10. ท่านได้ไปศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาตนเองและกลุ่ม					
11. ท่านและคนในชุมชนของท่านช่วยเหลืองานพัฒนาของเทศบาล					
12. ท่านและคนในชุมชนของท่านช่วยสอดส่อง ดูแล ชุมชน และแจ้งเตือนภัยต่าง ๆ					
การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล					
13. ท่านได้ให้ข้อมูล และตอบแบบสอบถาม เพื่อประเมินโครงการตามแผนพัฒนา					
14. ท่านเสนอความคิดเห็นต่อเทศบาลในการดำเนินงานแผนพัฒนาเทศบาลว่า ขั้นตอนใด ที่ควรปรับปรุง					
15. ท่านได้ติดตามผลการดำเนินงานโครงการในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ					
16. ท่านได้มีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงในการดำเนินโครงการในครั้งต่อไป					
17. ท่านได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาผลการประเมินความสำเร็จของโครงการที่ได้ดำเนินไปแล้วตามแผนปฏิบัติการประจำปี					
การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์					
18. ท่านและคนในชุมชนได้รับบริการที่ดีจากเทศบาล					
19. ท่านและคนในชุมชนของท่านมีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน					
20. ท่านและคนในชุมชนของท่านไม่เดือดร้อนในเรื่องน้ำท่วมขัง เพราะมีร่องระบายน้ำที่ดี					

การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
21. ท่านและคนในชุมชนของท่านได้ใช้ลานกีฬาในชุมชน					
22. ท่านหรือคนในครอบครัวได้รับการจัดสวัสดิการการสงเคราะห์ด้านต่าง ๆ จากการดำเนินงานตามแผนพัฒนาเทศบาล					
23. ท่านหรือสมาชิกในครอบครัวได้รับการอบรมสัมมนา ส่งเสริมศาสนา วัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น					
24. ท่านหรือคนในชุมชนได้รับข่าวสารของเทศบาล					

**ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่นๆ ในการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา**

คำชี้แจง ท่านคิดว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่กา
มีปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะอย่างไร โปรดแสดงความคิดเห็น

1. ด้านการวางแผน

ปัญหาอุปสรรค.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

2. ด้านการปฏิบัติ

ปัญหาอุปสรรค.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

3. ด้านการรับผลประโยชน์

ปัญหาอุปสรรค.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

4. ด้านการติดตามประเมินผล

ปัญหาอุปสรรค.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

5. ด้านอื่น ๆ

ปัญหาอุปสรรค.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ นามสกุล	นางอังคมาลี วงศ์ราษฎร์
วัน เดือน ปี เกิด	16 พฤษภาคม 2517
ที่อยู่ปัจจุบัน	73 หมู่ที่ 7 ตำบลบ้านต๋อม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
ที่ทำงานปัจจุบัน	เทศบาลตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	เจ้าพนักงานธุรการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2540	ศศ.บ. (การบริหารธุรกิจ) สถาบันราชภัฏเชียงใหม่

